

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz politykowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-jej stronie za wiersz politykowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-jej stronie o polityce, państwie, za wiersz pol. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz politykowy lub jego miejsce 40 kop.
 Makrologi za wiersz politykowy lub jego miejsce na 1-jej str. 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz politykowy lub jego miejsce 13 kop.
 Ogłoszenia zwyczajne zamiejscowe za wiersz pol. lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 40 kop.
 Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w przedzielonym Numerze o 25% drożej.
 Dołączona prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznik	Półrocznik	Kwartalnik	Miesięcznik
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZEŚYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Reklamów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metzki i S-ka, Wielka 38; telefon № 880. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Uwadze ogłaszających się polecamy № świąteczny „Kurjera Litewskiego”, który wyjdzie w dniu 24 marca r. b.

KAKAO
GEORGES BORMAN

Marjan Trojan, Inżynier-Architekt.

Przyjmuje do wykonania plany, kosztorysy, kierownictwo robót. Wilno, Kazanka 3 m. 1, godz. 3—7 w. 17822

na?!.. Czyż rząd nie kieruje się wiedzynie tym samym argumentem „konieczności państwowej” i czyż prawo nie jest deptane ciągle i otwieracie?!.. A wreszcie stwierdzał: „U nas niema żadnego ustroju państwowego. Jest tylko despotyzm i zorganizowana tyranja.”

Taka „synteza” nie często słysza ściany Taurydzkiego pałacu. Ale poza nią pełen temperamentu mowca nie wyszedł właściwie, resztę wystąpienia swojego poświęcając poczynającemu się już „robiniet” wyborów i oplakany warunkom, w jakich wciąż pozostaje prasa, mająca niby być uściem dla myśli społeczeństwa. Te uwagi żalodne nie były jednak już ani zbyt silne, ani tembardziej nowe. Kadecki lew srożył się ale nie kasał. Za czasów Stolypina wyglądałoby to inaczej. Z obecnym gabinetem Izba stanowczo obchodzi się delikatnie. I oto nietyklo opozycja, ale i centrum. Nie darmo mówią o coraz lepszych stosunkach premiera do Aleksandra Iwanowicza. Nie darmo zapowiadają już dziś odrzucenie olbrzymiego kredytu na budowę okrętów, którego „skarbnik Rosji” wcale sobie pono nie życzy. Czuję jakiś porozumienie. Ślady jego były i w mowie jednego z najwbitniejszych państwotników Szydłowskiego, któremu frakcja jego polecała ostrożnie i taktownie potępić stan rzeczy obecny.

Okolo wojny.

Koresp. w. „Kurjera Litewskiego”.
 Konstantynopol, 12 (25) marca.

Ponieważ wojna trypolitańska odbudziła kwestję wschodnią, drzemającą od czasów zawarcia ugody austro-tureckiej w r. 1908 i grozi podłożeniem ognia zarówno w Turcji azjatyckiej, jak i też Turcji europejskiej, konsulta nie chcąc sama brać inicyjatywy rozpoczęcia rokowań pokojowych, prosila przedstawicieli 5-ciu wielkich mocarstw, by się podjęły tego trudnego i delikatnego posłannictwa. Jak wiadomo, zbiorowy krok pp. dyplomatów został już w Rzymie zrobiony; włoski minister spraw zagr. wręczył im memoriał, mający służyć za podstawę do dalszych rokowań. Podobny zbiorowy krok został również zrobiony w Konstantynopolu d. 12 (25) marca przez tymczasowego rosyjskiego chargé d'affaires p. Swieczyna, posła rosyjskiego w Hadze, w imieniu tychże wielkich mocarstw, lecz jak można było z góry przewidzieć, propozycja ta spotkała tylko niepowodzenie, czego tak wiele się obawiała prasa rosyjska, począwszy od „Nowego Wremia” kończąc na „Rieczy”, które według mniemania teje może tylko zdyskredytować prestige Rosji.

Ponieważ Włochy obstarą za uznaniem aneksji, co musi być *conditio sine qua non* i podstawą do dalszych negocjacji, a W. Porta zaś żąda cofnięcia dekretu aneksyjnego i wycofania wojsk królewskich z Trypolitanji, rozumie się, że wobec takich krańcowości nie może być mowy nietylko o zawarciu pokoju, lecz także o zawieszeniu broni.

Tutejszy miarodajny „Tanin”, komentując w swym naczelnym artykule memoriał włoski, a mianowicie ten ustęp jego, w którym jest mowa o uznaniu przez W. Portę „faktu dokonanego”, pisze co następuje: „W Trypolitanji dotychczas niema żadnego faktu dokonanego na naszą szkodę. Włochom teraz nie nie pozostać innego, jak obronić się w tych pozycjach, w których są oni obłąkami. W ciągu 6-ciu miesięcy nie przekroczyli dłuższego dystansu, jak np. od Stambułu do San-Stefano (17 km.). Wszak od tego skrawka ziemi do rzeczywistego posiadania całego kraju jest jeszcze bardzo daleko. Jedyny „fakt dokonywany”, istniejący obecnie, ma miejsce w państwie otomańskim, gdzie są zniesione kapitulacje odnośnie do Włochów, zamknięcie ich biur pocztowych, ich za-

kladów finansowych (Banca di Roma), podwyższenia cla od ich towarów na 100 proc. ad valorem i zmuszenie ich do placenia różnych podatków narówni z innymi poddanyimi otomańskimi. I jeżeli jest jaki fakt dokonywany, z którym się trzeba liczyć przy negocjacjach pokojowych, to ten tylko, którymi tylko co zacytowali i który całkiem przemawia na naszą korzyść.”

Co się tyczy negocjacji politycznych, to wzmiankowany dziennik oświadcza, że są one niezem innym jak handlowaniem się i że handlowanie się włochów przechodzi wszelkie granice, na które jedyną odpowiedzią dać można: „Niech Bóg was wesprze!” — odpowiedź, która napewno zredukuje ich pretensje o 90 proc. Aby przyjąć podobne warunki, jakie są zawarte w włoskim memoriale — pisze dalej — trzeba, aby Turcja była całkiem nieudolną prowadzić dalej walkę w Afryce, podczas, gdy ona czuje się obecnie daleko silniejszą i daleko pewniejszą siebie, niż na samym początku działań nieprzyjacielskich.

Tu trzeba zauważyć, że w obecnej chwili wojska arabo-tureckie posiadają podostatkiem broni, amunicji i żywności, której może wystarczyć nawet na lata cale. A więc Turcja nie schyli się wobec „faktu dokonanego”. I chociażby odwołała garstkę swych wojsk z Trypolitanji, to wojna i tak będzie trwała w dalszym ciągu, gdyż arabi nie chcą wiedzieć o żadnym obecnym panowaniu.

Przebieganie się wojny wywoła zapewne — jak sądzi prasa — na półwyspie Apenińskim rewolucję, którą nieboszcy hr. v. Aehrenthal już przewidywał, gdy, będąc bardzo chorym, wyrzekł te słowa pamiętne, któremi chciał się usprawiedliwić ze swej polityki względem Włoch: „Lepiej pozostawać w dobrych stosunkach z Włochami do czasu, dopóki rewolucja tam nie zrobi swego.” Również i w Niemczech, jak się zdaje, nie b. wiele liczą na jej użyczenie przy odnowieniu trójprzymierza (1). Oto niedawno p. v. Herting, nowy premier bawarski, wyraził się temi słowy: „Zdaje się, że Włochy kroczą do rewolucji...”

Teraz dopiero zaczyna „wychodzić na jaw”, kto był sprawcą moralnym wojny włosko-tureckiej. Jak donosi „La Presse Associée”, p. Giolitti, premier włoski, mówiąc w parlamencie, że jeżeliby Włochy nie popięszyły z wyprawą do Trypolitanji, to inpe wielkie mocarstwo zagarnęłoby ją, miał na myśli jedynie Niemcy. Rozumie się, że dzienniki niemieckie protestują przeciwko podobnej insynuacji. Lecz, jakby za przeczeciem tych protestów i uzasadnieniem podejrzeń o to Niemiec, mogą służyć słowa wyżej wzmiankowanego bawarskiego prezesa, który przed paru dniami, mówiąc o niemieckim centrum afrykańskim, temi słowy się wyraził: „A teraz Niemcy będą potrzebowały ujścia do morza Śródziemnego...”

Z piśmiennictwa białoruskiego.

P. Romuald Ziennikiewicz, autor pierwszej bibliografji białoruskiej, niedawno wydał w Wilnie dwie broszury w jęz. białoruskim, Janowo Barszczewskiemu i Adamowi Honorowemu Kirkorowi poświęcone. Na szczególną uwagę zasługuje mało znana postać Barszczewskiego. Syn zasiekanowego szlachcica, urodził się w r. 1790 we wsi Moragach w Witebskiem, nauki pobierał w kolegium jezuitckim w Połocku. Corocznie spędzając wakacje szkolne w wiosce ojczystej, zbliżył się do ludu miejscowego, poznał jego życie, zwyczaj ducha i mowę. Lubiany ogólnie za swój miły charakter i wesołe usposobienie, Barszczewski w czasie ferji letnich nie ominął żadnego wesela, chrzcina czy kiersmaszu, by na nich się zabawił, a potem w udatnym wierszku białoruskim opisał. Chociaż te młodzieńcze utwory okolicznościowe Barszczewskiego współcześnie cieszyły się ogromną popularnością w szerokiej okolicy, do czasów naszych doszły jeno ich okrucy, których pojawienie się stało się

Z PETERSBURGA.

(Telegram własny).
 O PRAWA JĘZYKA POLSKIEGO.—OGŁOSKI O HR. WITTEM.

Petersburg, 17 (30) marca. (W.). Dzisiejsza zasadniczo polityczna mowa Szekbi w Radzie państwa (patrz parlament) o prawach języka polskiego w szkolnictwie początkowym wywarła duże wrażenie. Charakterystyczna jest odpowiedź Zwieriewa, utrzymana w tonie powściągliwym. Powtarza się znowu uprzywilejowanie pogłoska o powrocie hr. Witte do władzy. Mówią tu, że hr. Witte może objąć tękę ministra spraw zagranicznych.

momentem zwrotnym w dotychczasowym piśmiennictwie białoruskim. Pewnego roku młodzieńcze zakochał się w jakiejś pannie Maksimowiczównie i w r. 1809 napisał pierwszy znany jego pióra wierszyk, zacytujący się od słów: „Ach czymże twaja, dziewczynka, halonka zaniata!” Na pewno nie przezuwał Barszczewski, że przelewając w mowie związanej na papier cierpienia swego serca, buduje słup graniczny, rozpościerający narodową literaturę białoruską, że, zawiązując swęj, może pierwszemu, miłości do pięknej dziewczyny-białutki, dziewiętnastoletni młodzieniec stanie się pierwszym rzeczywiście białoruskim pisarzem, używającym mowy żywej, w ludzie przechowanej. Przed nim bowiem — jak pisze p. Ziennikiewicz — wszyscy autorzy białoruscy w wiekach XVII — XVIII posilkowali się językiem sztucznie skonstruowanym z cerkiewno-słowiańskiego, a raczej staro-bulgarskiego, z dodaniem słów i całych zwrotów z języków żywych, jak ludowego białoruskiego, polskiego i ukraińskiego. Dopiero w drugiej połowie XVIII w. bazylianie, jezuitci i pijarzy zaczęli do swych kazań dla ludu wprowadzać język ludowy białoruski. Również w drukowanych kazańkach, kantyckach i modlitewnikach używają mowy ludowej. Nadto jezuitci w swych teatrach szkolnych w tym wieku wprowadzają na scenę chłopca białoruskiego z jego językiem.

Jan Barszczewski więc jest pierwszym czysto białoruskim pisarzem. Mańkowski, pospolicie uważany za pierwszego pisarza białoruskiego w pojęciu dzisiejszem, jest późniejszym od Barszczewskiego, gdyż jego „Eneida” stała się znaną dopiero po roku 1830.

Po skończeniu kolegium polockiego, Barszczewski zmuszony został zarabiać na chleb nauczaniem dzieci w zamożnych domach. Wyjechał tedy do Petersburga, gdzie krótki czas próbował kariery urzędniczej w ministerjum marynarki, lecz wkrótce ją porzucił i jals się po dawnemu nauczycielstwa. Nad Nową poznal Mickiewicza, a potem Szewczenkę, którzy wywarli wpływ wielki na późniejszą jego twórczość.

W latach 1840 — 44 wydał 4 tomy pisma zbiorowego w jęz. polskim, p. t. „Niezabudka”, w której obok innych pisarzy polskich, wydawać też dal serę utworów o charakterze białoruskim. Najdonioślejszym dziełem Barszczewskiego jest „Szlachcie-Zawalnia, czyli Białoruski w fantastycznych opowiadaniach”, wydana w jęz. polskim w Petersburgu w latach 1844 — 46, a zawierająca bogaty zbiór białoruskich legend i przypowieści, zbieranych skrzętnie przez Barszczewskiego, tudzież wstęp o literaturze białoruskiej pióra Romualda Podbereskiego.

Z utworów jego w języku białoruskim znane są tylko dwa, niewątpliwie jego autorstwa, wiersze: powyższy do panny Maksimowiczówny i drugi satyryczny p. n. „Harelica” (Gorzalka), oba drukowane w r. 1843 w „Roczniku Literackim” Podbereskiego. Kilka fragmentów wiersza trzeciego p. t. „Rabunki muzykowi”, opisujucego napanady chłopów białoruskich na uciekających w odwrocie r. 1812 francuzów, są niepewne. Julian Bartoszewicz pi-

WILEŃSKA SPÓŁKA MELJORACYJNA „NIEMEN”
 Kierownik Spółki prof. Dr. JAN BLAUCH,
 WILNO, ul. Świętojerska № 9.

Osuszanie błot. Nawadnianie i poprawa gruntów ornych i łąkowych. Oprawa torfowisk. Drenowanie. Zakładanie gospodarstw rybnych. Regulacja rzek i potoków. Wyrabianie z gwarancją kredytu meljoracyjnego.

Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja I. A. SZUMANA, Telefon 364.
 Dzień restauracja otwarta od godz. 9-jej wieczorem.

W poniedziałek 20-go marca pierwszy raz w Wilnie w zaleszawiatwa atrakcja ewolucja w powietrzu Siostry Kurtis, wykonawcy wykonawcy romanów i rosyjsk. śpiewów W. G. Warina.—Duet Pergamencow, tańce fantazyjne. Rosyjska artystka Czacka.—Międzynarodowa tancerka Viola Klars.—Rosyjska artystka Bella Rosa.

ZAKŁAD POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY
 Bujańskiego, Kabna Maczewskiego, Waszkiewicza. Pojedyncze pokójne i ogólne sale dla chorob ginekologicznych i dla położnic. Wilno, ulica Czysta № 3. Telefonu № 770. 1275

Wileńskie Tow. Pomologiczne poleca NASIONA NAJLEPSZEJ JAKOŚCI
 po cenach najniższych. „NASIONA TYMOTKI”.
 WILNO, ulica Wielka (Zamkowa) № 4. Cenniki bezpłatnie. 10054

IGNATYJCZE
 SZKOLENIE DLA DZIECI PARRO WITCZA LASYCZA FOWOCZYCU WILHELMIA JEKSIKOWO.

NATURALNA WODA PRZECZYSZCZAJĄCA APENTA
 Działa skutecznie i łagodnie. Dr. G. Petacel. Lekarz nadworny Ojca Sw. Piusa X. 4088

Epilepsja stała się uleczalną.

Pocieszającą tą wiadomością dzielimy się z naszymi czytelnikami. Zawdzięczać to należy nowemu środkowi, który, zresztą, zagranicą jest znany od lat kilkunastu i stosowany powszechnie przez ogół lekarzy, mianowicie środków pod nazwą: „EPILEPTICON DR. WEIL'A”. Po kilkumiesięcznym jego przyjmowaniu bez przerwy ataki epileptyczne (choroba św. Walentego) zdarzają się coraz rzadziej, wreszcie niktą zupełnie, tak, że Epilepticon stał się środkiem specyficznym w leczeniu epilepsji. Preparat ten został uznany przez najwybitniejsze powagi świata lekarskiego, jak: prof. Erb, Forel i inni, którzy w swych pracach zalecają jego stosowanie bez żadnych zastrzeżeń.

Epilepticon dr. Weil'a może być nadto stosowany z doskonałymi wynikami i w chorobach nerwowych, a więc w stanach nerwowego osłabienia i rozdrażnienia (neurastenji), w niepokojach sercowych, bezsenności, migrenie i innych, gdyż środek ten działa uspakajająco i zarazem wzmacniająco na organizm. Epilepticon dr. Weil'a można nabyć we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Generalni przedstawiciele na Królestwo i Cesarstwo: TREUTLER I BERNHARDT, Warszawa, Bodnena 3, wysyłają literaturę na żądanie gratis i franco. 21292

Polityka polityki wewnętrznej.

Minister spraw wewnętrznych w tym roku spokojny budżet — wie, że minister spraw wewnętrznych jest spokojnym człowiekiem. Wremieniu” nie należy nikomu. Jego „Jupilsów woli” niema się co obawiać. Każdy inny w tej chwili na miejscu Makarowa byłby zapewne — więc nie warto mu zawracać życia. Tak zdaje się rozumować nietylko większość dumski, chyląca się na prawo, ale i mniacząca ku lewicy. Bo, że tam Gegeczkowi wystąpił z plomienistą przemową — to cóż dziwnego. Każde gra swoją rolę w tym niehar-

monijnym tak zresztą koncercie. Niezadowolone Gegeczkorego p. Makarowowi nie zaszkodzi zresztą i ono godziło bardziej w system wieloletni, niżli w obecne rządy b. sekretarza państwa.

System też cały a nie osobiste obecnego ministra zarządzenia były przedmiotem krytyk dość silnej, z jaką wystąpił w dniu dzisiejszym Rodiczew ze strony kadetów i Szydłowskij od państwotników. Pierwszy mówił mocne rzeczy, tak mocne, że ledwie je zniósł stenogramy i niewiem zali powtórzy je pozcziwa Agencja. — „Czyż Rosja nie jest rządzona — pytał Rodiczew — za pomocą postanowień obowiązujących, wydawanych przez gubernatorów?” Czyż nie panuje w niej wszędzie zamiast prawa — bezprawie, zwane ochroną nadzwyczaj-

szę, że utwory poetyckie Barszczewskiego...

Na schyłku życia Barszczewski zamieszkał w Cudnowie...

W drugiej broszurze, zawierającej krótki zarys biograficzno-bibliograficzny...

W r. 1858, w którym w Wilnie na-walnym zjeździe szlachty uchwalono...

W p. Romualdzie Ziemiakiewiczu, który, mówiąc nawiasem, jest polakiem...

na kupno, cenniejszych przedmiotów, przez robotników...

Kreślący te słowa mniema, że nietylko pomoc artysty-fotografa, ale i architektura...

Podczas przedwstępnych robót nad Wilenka, około soboru Oliwierdowego...

Śpiewy wielkotygodniowe w Katedrze.

Niedziela palmowa.

- 1. Asperges me. 4 gl. X. Teod. Brazisa. Hosanna filio David 4 gl. miesz. X. Hallera...

Wielki czwartek.

- Misa - 4 gl. męsk. X. Teod. Brazisa. Gradual 4 gl. męsk. X. Witta. Offertorium 4 gl. X. Ahle...

Cienna jutrznia.

- I. Lamentacja. Choral. II. Lamentacja. 4 gl. męsk. Palestrina. III. Choral.

Wielki piątek.

- Passio. 4 gl. męsk. C. Etta. Adoracja Krzyża św. Popule incens. 4 gl. miesz. Vittoria...

Cienna jutrznia.

- I i II Lamentacja. - Choral. III - Lamentacja (modlitwa Jeremiasza 4 gl. męsk. X. Teod. Brazisa...

Rezurekcja.

- 1. Cum rex gloriae, 4 gl. miesz. X. T. Brazisa. 2. Psalmi - Falsibor. 4 gl. miesz. X. T. Brazisa...

I-szego i II-go dnia Świąt.

- Nieszpory. Falsibordoni. 4 gl. miesz. Veechi. Caes. Zacharias, Orph. Veechi, Car. Andreas...

Informacje i pogłoski.

Nominacja p. Lubimowa.

Dowiadujemy się, że gubernator wileński szambelan Lubimow otrzymał już nominację...

Oddanie pod sąd.

Szambelan Dworu papieskiego p. Jan Kamiński w Nr. 12935 „Nowoje Wremia”...

Pomocnicy adwokatów przysięgłych.

Twierdzą, że ograniczenia pomocników adwokatów przys. rozczyta się na zaliczonych do stanów przedtem jeszcze...

Chodzić tu będzie komisji arch.

miejskiej nie tylko o odgrzebywanie szczytów fundamentów i innych dolnych części napotykanymi budowlami...

Cenna wskazówka co do znajdowania się w pobliżu domu niepopolitalnego.

Cenna wskazówka co do znajdowania się w pobliżu domu niepopolitalnego.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Najuprzejmiej proszę o łaskawe zamieszczenie w „Kurjerze Litewskim” następującej odczyty:

Zarząd wileńskiego oddziału T-wa ochrony kobiet składa niemiernym i nieodczekałym podziękowanie wszystkim tym, którzy przyczynili się do powodzenia wieczoru artystycznego „Teatru”...

Paniom gospodyniom i paniomkom za ofiary bądź w przedmiotach, bądź w gotówce do bufetów i loterii i za pracę podjętą przy sprzedaży biletów...

Wysokim poważaniem B. Moraczewska.

Zamiast powinszowań świątecznych.

Dla wielu osób wizyty świąteczne są nieżyliwa formalnością. Za przykładem innych miast i u nas już ustalił zwyczaj składania zamiast nich w redakcjach miesięcznych pism polskich pewnej kwoty na cele publiczne...

Dzwony na Litwie.

PROŚBA.

Zbieram materiały do dziejów ludwisarstwa na Litwie, w celu opracowania jego monografii i dlatego najuprzejmiej proszę ludzi dobrej woli...

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk. Dziś, w niedzielę

- św. Gabriela Arch. wełd. now. st. - św. Beniamina i Barbiny; jutro - św. Józefa Obl. N. P. wełd. now. st. - św. Teodory i Hugona; pojutrze - św. Wolframa, wełd. now. st. - św. Franciszka.

KRONIKA KOŚCIELNA.

Nabożeństwo za duszę ś. p. Józefa Montwilla. W niedzielę 18 b. m. w kaplicy po-Franciszkańskiej przy ul. Trockiej...

Nabożeństwo: Dnia 18 b. m. t. j. w niedzielę Palmową, w kościele św. Duchy odbędzie się uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu.

Warsztaty „Domu Serca Jezusa”. Wczoraj grono osób zainteresowanych rozwojem warsztatów rzemieślniczych ochrony Tow. „Dom Serca Jezusa”...

Wzrost w wysokości 10 proc. planaczej premii, w r. b. będzie udziałem jeszcze szerszemu kołu ubezpieczonych...

W roku sprawozdawczym w powiatkach konstatawano fakty podpalenia, przeważnie przez zemstę...

W debatach, jakie się na tie sprawozdania zarządu wywiązały, zwracana uwagę sprawą agentów. Przeniesienie w tej sprawie p. Michała Jędrzejewskiego z pow. rzeczyckiego...

Wobec nieustawienia się na pierwsze walne zgromadzenie wymaganej statutu ilości członków wil. Tow. pow.-oszczędności, odbędzie się ono w dniu dzisiejszym w lokalu Zarządu...

Przebiegi do Wilna: (Hotel Bristol): ob. Marcin Badziewicz, ob. Szymon Truskolaski, ob. Aniela Sielutka, ob. Tekla Znamierowska, ob. Onufry Nowikow, ob. Stefan Kasprzycki...

(Hotel Europejski): ob. Kazimierz Nowakowski, ob. Henryk Jasiewicz, kup. Mikołaj Mederer, ob. Jan Kalinkiewicz, ob. Konstanty Rdulowski, inż. Ignacy Ron, inż. Leon Skrzydłowski, ob. Hieronim Tarasowicz, ob. Konstanty Szemak...

(Hotel St. Georges): ob. Władysław Gutowski, ob. Józef Kossowski, ob. Zofia Lewandowska, ob. Henryk Kajmowski, ob. Nina Dukiewiczowa, ob. Weronika Iwanowska...

(Hotel Sokolowski): ob. Stefan Wędrzicki, ob. Aleksander Wyszomirski, ob. Alajza Wzłopińska, ob. Maria Zacharowska, ob. Stefan Miasięcie roku. Tymczasem, ujemnie stając terminu asekuracyjnego spowoduje nadmierny wzrost...

(Hotel Niszkowskiego): ob. Paweł Dwoigłowski, ob. Wincenty Tupalski, pułk. Włodzimierz Maksimowicz, ob. Piotr Grauznis, ob. Maciej Oguz...

Główny dyrektor Z. Weclawowicz w sprawozdaniu z działalności T-wa w r. 1911 wskazuje na znaczny postęp w rozwoju instytucji. Liczba członków wzrosła do 3052, ubezpieczających swe imienie na sumę rb. 52,380,575, czyli o rb. 4,136,777 więcej aniżeli w roku 1910.

Wzrost operacji przypada na poszczególne gubernie w następującym stosunku: w grodzieńskiej o rb. 1,291,684, mińskiej rb. 1,271,290, wileńskiej rb. 652,534, mozyłowskiej rb. 507,298, witebskiej rb. 386,641 i kowieńskiej o rb. 273,380. W gubernii grodzieńskiej zwiększenie operacji powstało głównie z ubezpieczenia nieruchomości, gdy w innych przypadkach na nieruchomości.

racje Przenajświętszego Sakramentu. W kościele katedralnym uroczysta konkluzja „kompletów” w tym roku przez post Wielki odprawianych, w kościołach zaś: św. Jana, św. Mikołaja, Góry Zbawiciela, św. Piotra i Pawła i św. Stefana konkluzja uroczysta nabożeństwa pasyjnego „Gorzkie Żale”.

Dnia 19 b. m., t. j. w poniedziałek, jako w doroczną uroczystość św. Józefa Oblubieńca N. M. P. w kościołach: św. Teresy, Wszystkich Świętych, św. Stefana i w kaplicach: Towarzystwa Dobroczynności i przy szpitalu ocym na Nowym Świecie, odbędzie się uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu.

SPRAWY MIEJSKIE.

W Radzie miejskiej, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego w związku z projektem budowy tam teatru miejskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

stał na miejscu, na którym dziś wzniesiony został kościół skasowany po wyższym wypadku. Nowy ołtarz posiada dużą niszę, gdzie będzie umieszczona figura Pana Jezusa, wstawiona cudami w Dubiczach, a po zniesieniu kościoła przeniesiona tymczasowo do Naczy.

S Z K O Ł Y.

Wieczór szkoły komercyjnej. Odbędzie się w sali „Sokola” odbył się wieczór literacko-muzyczny na korzyść niezamożnych uczniów wileńskiej szkoły komercyjnej.

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

W wydziale miejskim, Dnia 20 marca (2 kwietnia) odbędzie się posiedzenie zwyczajne Rady miejskiej, na którym mają być rozpatrzone między innymi sprawy następujące: o zmianie projektu przekształcenia placu Lukskiego...

nowi wzrost o 33,000 zgorą. Wszelkie plany do zaznaczeń referent, dane precyzyjne nie mogą nam służyć do jakichkolwiek porównań, ponieważ nie starymi ubezpieczeni korzyściami w roku sprawozdawczym ze specjalnej metodyfowej niestosowanej jeszcze w r. 1910.

Ułga ta, w wysokości 10 proc. planaczej premii, w r. b. będzie udziałem jeszcze szerszemu kołu ubezpieczonych, a mianowicie tym wszystkim, którzy od r. 1902 asekurują swą majątność „bez przerwy” w T-wie Ubezpiecz. Wogóle, z każdym rokiem „ilość” ulgowych opłat będzie wzrastała, ponieważ przysługują one wszystkim, od 10 lat bez przerwy w T-wie ubezpieczonym.

Pod względem pożarowym rok ubiegły był niepomyślny. Straty powstałe wynosiły na ogół 410,435. Z lat dawniejszych, jedynie lata ruchów (1906 i 1907) oraz przedni 1910 rok, dały straty większe.

W roku sprawozdawczym w powiatkach konstatawano fakty podpalenia, przeważnie przez zemstę, jednak niedostatecznej energii strony władz, walka z podpalaniem jest bardzo utrudniona. Musimy więc iść do działalności w innym kierunku: do popierania zakładania straży ogniowych po majątkach. W tym celu, mamy obiecanie zamunikowanie nam odnośnego projektu.

Kapitał zapasowy wzrósł do 525,530; ponieważ zaś w myśli stowarzyszenia, winna być dość wielona zysku roku ubiegłego, t. j. rb. 29,000, ogółem przeto, stanowi on teraz sumę rb. 552,174. Rezerwa premii wynosiła 169,580, rezerwa zaś na regulowanie kursowej różnicy walorów 7,790.

W debatach, jakie się na tie sprawozdania zarządu wywiązały, zwracana uwagę sprawą agentów. Przeniesienie w tej sprawie p. Michała Jędrzejewskiego z pow. rzeczyckiego...

Wobec nieustawienia się na pierwsze walne zgromadzenie wymaganej statutu ilości członków wil. Tow. pow.-oszczędności, odbędzie się ono w dniu dzisiejszym w lokalu Zarządu...

Przebiegi do Wilna: (Hotel Bristol): ob. Marcin Badziewicz, ob. Szymon Truskolaski, ob. Aniela Sielutka, ob. Tekla Znamierowska, ob. Onufry Nowikow, ob. Stefan Kasprzycki...

(Hotel Europejski): ob. Kazimierz Nowakowski, ob. Henryk Jasiewicz, kup. Mikołaj Mederer, ob. Jan Kalinkiewicz, ob. Konstanty Rdulowski, inż. Ignacy Ron, inż. Leon Skrzydłowski, ob. Hieronim Tarasowicz, ob. Konstanty Szemak...

(Hotel St. Georges): ob. Władysław Gutowski, ob. Józef Kossowski, ob. Zofia Lewandowska, ob. Henryk Kajmowski, ob. Nina Dukiewiczowa, ob. Weronika Iwanowska...

(Hotel Sokolowski): ob. Stefan Wędrzicki, ob. Aleksander Wyszomirski, ob. Alajza Wzłopińska, ob. Maria Zacharowska, ob. Stefan Miasięcie roku. Tymczasem, ujemnie stając terminu asekuracyjnego spowoduje nadmierny wzrost...

(Hotel Niszkowskiego): ob. Paweł Dwoigłowski, ob. Wincenty Tupalski, pułk. Włodzimierz Maksimowicz, ob. Piotr Grauznis, ob. Maciej Oguz...

Główny dyrektor Z. Weclawowicz w sprawozdaniu z działalności T-wa w r. 1911 wskazuje na znaczny postęp w rozwoju instytucji. Liczba członków wzrosła do 3052, ubezpieczających swe imienie na sumę rb. 52,380,575, czyli o rb. 4,136,777 więcej aniżeli w roku 1910.

Wzrost operacji przypada na poszczególne gubernie w następującym stosunku: w grodzieńskiej o rb. 1,291,684, mińskiej rb. 1,271,290, wileńskiej rb. 652,534, mozyłowskiej rb. 507,298, witebskiej rb. 386,641 i kowieńskiej o rb. 273,380. W gubernii grodzieńskiej zwiększenie operacji powstało głównie z ubezpieczenia nieruchomości, gdy w innych przypadkach na nieruchomości.

Sławka asekuracyjna pobrana w r. 1911 wynosi rb. 558,995, co w porównaniu z r. poprzednim sta-

Wzrost operacji przypada na poszczególne gubernie w następującym stosunku: w grodzieńskiej o rb. 1,291,684, mińskiej rb. 1,271,290, wileńskiej rb. 652,534, mozyłowskiej rb. 507,298, witebskiej rb. 386,641 i kowieńskiej o rb. 273,380. W gubernii grodzieńskiej zwiększenie operacji powstało głównie z ubezpieczenia nieruchomości, gdy w innych przypadkach na nieruchomości.

Sławka asekuracyjna pobrana w r. 1911 wynosi rb. 558,995, co w porównaniu z r. poprzednim sta-

Wzrost operacji przypada na poszczególne gubernie w następującym stosunku: w grodzieńskiej o rb. 1,291,684, mińskiej rb. 1,271,290, wileńskiej rb. 652,534, mozyłowskiej rb. 507,298, witebskiej rb. 386,641 i kowieńskiej o rb. 273,380. W gubernii grodzieńskiej zwiększenie operacji powstało głównie z ubezpieczenia nieruchomości, gdy w innych przypadkach na nieruchomości.

Właściciel, obdarzony przez Monarchę majątkiem (właściwie to ojciec p. A. Osomolowski kupił majątek polski, skonfiskowany na prawach ulgowych), kłania się sztanदारowi żydowskiemu i włościan powstrzymuje od pogromu żydowskiego.

Rzeczywiście, dwaj żydzi zeznali, że w r. 1905 w chwili obawy pogromu udali się do p. Osomol. z prośbą, aby jako człowiek wiele dla włościan do zrobienia, wpłynął na nich, żeby zaniechali pogromu.

Po mowie prokuratora wypowiedział się dwóch obrońców: Bazanow i Leontjew.

Przemówienie p. Bazanowa wywarło na wszystkich wrażenie nadzwyczajne. Mowa spokojna, prosta, pozbawiona wszelkich kwiatów retorycznych, lecz tak przekonująca i wyukładająca wszystkie ważniejsze motywy, tak logiczna i mocna w swej konkluzji, że nie było na sali ani jednego, kto by nie zasłuchał wprost w te arystokratyczne w całem tego słowa znaczeniu, obrony.

Mec. Leontjew mówił rzeczowo i szczegółowo zbijał punkt po punkcie, wszakże bez tego wrażenia, jakie wywarł jego poprzednik.

O godzinie 7 odczytano rozprawę do dnia następnego.

Z. K.
(z) T-wa Kredytowe m. Mińska.
D. 14 (27) b. m. odbyło się ogólne zgromadzenie pełnomocników tej instytucji, pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej, mecenasa Wiktor Janczewskiego.

Zysk czysty T-wa wyniósł w r. 1911 rb. 50,280, co stanowi rezultat bardzo pomyślny, który w znacznej mierze zawdzięczać należy umiejętnej kierownictwu oraz zaufaniu, jakie operacje T-wa wzbudziły w społeczeństwie. Fakt dopuszczenia listów zastawnych T-wa, na równi z papierami procentowymi państwowymi do składania ich jako kaucji przy dostawach i przedsiębiorstwach rządowych, wskazuje, że w latach decydujących sfer, działalność zarządu ma nastawioną reputację. Suma wydanych pożyczek dochodzi do rb. 6,181,900, kapitał zapasowy wraz z częścią zysków z r. b. wynosi rb. 220,000.

W r. 1911 udzielono pożyczek w 250 wypadkach na ogólną sumę rb. 42,000, co zgromadzenie zatwierdziło.

Wniosek mec. M. Wollowicza, aby zarządy udzielił gratyfikacji w wysokości 8 proc. od czystego zysku, spotyka się z jednej strony z propozycją podniesienia tego wynagrodzenia do 10%, z drugiej zaś z wątpliwością mec. Janczewskiego, który wątpi, aby podobne dodatki były zgodne ze statutem i wnosi natomiast podniesienie pensji zarządy. Wszakże prezes zarządu, dyrektor K. Pawlikowski oponuje przeciwko stałej podwyżce, bo nie każdy rok jest dobrym i niewiadomo co będzie dalej. Co do gratyfikacji to 8 proc. uważa za zbyt wiele; 6 proc. wystarczą. Prosi przytem aby kwestie gratyfikacji decydował przez głosowanie tajne, ze względu na jej osobistą drażliwość.

Wniosek p. Pawlikowskiego został uchwalony.

W dalszym ciągu wyasygnowano rb. 1000 na zapomóg dla kasy pracowniczej, rb. 3000 na fundusz dla wspomaganie podupadłych dłużników, rb. 300 T-wa straży ochotniczej.

Z kolei przystąpiono do wyborów przy których na dyrektora zarządu na następną kadencję powołano jednogłośnie i ponownie p. Józefa Świeckiego, który dziękując za wybór i wyraża swą stałą chęć pracy dla pożytku instytucji w dalszym ciągu. Do rady nadzorczej wybrano również jednogłośnie: mec. M. Wollowicza, E. Churgina i J. Kreimesa. Do komisji szacunkowej N. Ptencowa.

Zebrań urządził kilkoma swoimi oryginalnymi wystąpieniami, znany z tego dr. Udarow.

(z) Sprawa Bożena-Osmolowskich. W dniu trzecim przesłuchano świadków obrony, na czym zakończono śledztwo sądowe.

Wszystkie zeznania oskarżające (nie wiele ich zresztą), dają się sprowadzić jedynie do powtarzania podobnie z nut drugich, trzecich, że „podobno”, „jak mówią” etc., rodzina Osomolowskich do czegoś należała — coś obita...

Co? — faktów żadnych — dowodu, choć trochę pozytywnego, ani jednego. To też wnioski prokuratora (p. Ane), który podtrzymuje oskarżenie, w całej rozciągłości nie mają ani jednej mocniejszej trochę podstawy, ani jednego nawet pozoru słuszności. Jakimi zaś torami szło oskarżenie i co p. Ane uważa za karygodne, świadczy następujący ustęp z jego mowy, warty, aby w roczniku izby sądowej wileńskiej na zawsze został zapisany.

„Bo do czego tu dochodzi ta szlachta rosyjska, jeśli jeden z tej przestaw-

ke. Straty dzielą się między zreszoności proporcjonalnie do ilości ubezpieczonej pasy. Na zebraniu uchwalono zmianę kilku paragrafów w projekcie do statutu, który postanowiono ulegalizować.

Następnie odbyło się ogólne zebranie członków sekcji gospodarstwa domowego, której członkami są przeważnie ziemianki. Zarząd składa się tylko z pań. P. E. Kiewliczowa, niestrudzona kierowniczka szkoły (ktą, zdała sprawę z owonej działalności szkoły. Po założeniu szkoły w r. 1909 była tylko jedną uczennicą, teraz są cztery, i jest powożona 5-6 roku przyszłym będzie niezenie 5-6 roku przyszłym. Nauka jest bezpłatna. Wszystkie niezenie nadto otrzymują po kilka rubli miesięcznie. P. Montwillowa odezwała komunikat o hodowli drobiu, odznaczający się rzetelnością i ścisłością.

Po tem omawiano sprawy szkoły koszykarskiej, ogrodniczej objadkowej i wiele innych.

Ogólną uwagę zwracali doskonale wyroby tkactwa, demonstrowano i sprzedawane na sali.

O g. 5 prezes Franciszek Koźca zajął posiedzenie oddziału T-wa rolniczego. Sala została wypełniona przez ziemianstwo i włościan. Po odcytniu protokołu z ostatniego walnego zebrania nastąpiły sprawozdania z kursów: mleczarskich w Nidokach hr. Kossakowskiego, dla instruktorów obór w Swiętozerczu. Z tego widać ile się robi dla kultury rolnej włościwośći wiejskiej. Szczególnie znaczenie posiadały kursy w Łukini, które już wydziały 17 doskonałych wykwalifikowanych fachowców instruktorów. Wszyscy oni już dzisiaj zajmują odpowiedzialne posady. Nie wiele mniejsze znaczenie miały odczyty prof. Biedrzyckiego dla mechaników z własnego doświadczenia wtem ile skorzystał słuchacz znakomitego prelegenta. Najmniej udane były kursy dla mleczarzy. Może dla tego, iż w tym zawodzie pracują ludzie już w wieku dojrzałym, może dla tego, że prelegenci nie dość dobrze odzucili poziom rozwoju umysłowego słuchaczy. Następnie wysłuchano sprawozdania: prezesa związku weterynaryjnego, prezesa „Krowianki”, dyrektora wilkomińskiego oddziału kowieńskiego syndykatu, komisji Felinkowskiej i jeszcze kilka mniej ważnych.

„Krowianka” jest cześć podobnem do „Słomianki”. Ubezpiecza się w niej krowy pracowników rolnych na wypadek śmierci. Za każdą zdechłą krowę związek wypłaca 20 rb. Ta nowa instytucja wzbudziła duże zainteresowanie w całej Rosji; p. Koźca zakomunikował o 200 listach, otrzymanych przez zarząd oddziału z zapytaniami, prośbami o przysłanie statutu i t. p. Ważne zebranie poleciło prezesowi „Krowianki” Antoniomu Komarowi i komisji, ad hoc obranej, opracowanie statutu i uzyskanie jego zatwierdzenia.

O komisji „Felinkowskiej” tak mówił sprawozdawca A. Komar, hr. Michał Stanisław Kossakowski oddaje swój folwark Felinko (30 dz. gruntu) oddziałowi wilkom. na 18 lat w dzierżawę bezpłatnie, dodając do tego 4,000 rb. i dużo materiału budulca z tem, żeby oddział złożył w Felinko 2 fermy wzorowe typu włościańskiego i stać się doświadczalną. Jedna ferma ma być prowadzona ekstensywnie, druga — intensywnie; przytem będzie urządzono audytorium dla słuchaczy włościan. Rezultaty prób i gospodarstwa w tych fermach będą ogłaszane w fachowych pismach, a ich uszlachetnione produkty będą sprzedawane włościanom. Środki potrzebne w znacznej części ofiarowuje hr. Kossakowski, reszta — w części miejscowi ziemianie i subsydia rządowe. Oddział walczy również o utworzenie w Warszawie audytorium dla słuchaczy włościan. Rezultaty prób i gospodarstwa w tych fermach będą ogłaszane w fachowych pismach, a ich uszlachetnione produkty będą sprzedawane włościanom. Środki potrzebne w znacznej części ofiarowuje hr. Kossakowski, reszta — w części miejscowi ziemianie i subsydia rządowe. Oddział walczy również o utworzenie w Warszawie audytorium dla słuchaczy włościan.

Również w trosce o lud groło ludzi z Wilkomińskiego stworzył oddział syndykatu. Wbrew najrozmaitszym pesymistycznym horoskopom, nasz syndykatury pod kierunkiem p. M. Życkiego rozwija się doskonale. Od 20 marca 1911 roku do 1 stycznia 1912 r. towarów sprzedano za 50,000 rb.; czysty zysk wyniósł około 2,900 rb. Towary sprzedane, klienteli zafatowani są przedk. dokładnie i traktowni w niesłychaną uprzejmość. Włościanie garna się coraz bardziej. Słusznie też walne zebranie obdarzyło p. Życkiego

Wniosek p. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Gdańsk (kor. wł.).
Od prezesa miasta, p. Edwarda Listowskiego otrzymaliśmy następujące sprostowanie wiadomości o portrecie s. p. Orzeszkowej, przeznaczonym do sali obrad grodzkiej rady miejskiej („Kur. Lit.” Nr 59 w wiadom. bież.).

„Portret s. p. Orzeszkowej był zamówiony przez miasto za pośrednictwem pp. Obrebskich, dla zawieszenia w zarządzie miejskim, na skutek uchwały rady miejskiej, pragnącej uczcić pamięć zmarłej pisarki, jako honorowej obywatelki miasta. Na ten cel asygnowano z sum miejskich 300 rb., z których 250 rb. wziął p. Leucyana sam portret, reszta zaś została wydana na rany i przesyłkę.”

Ministerjum finansów zatwierdziło sumę wykupną 48,921 rb. za udział dla b. „wolnych ludzi” we wsi Dąkowskiej, gm. maszadzkiej, należącej do dóbr Salanty zmarłego ks. Bogdana Ogińskiego. Termin wypłaty w ciągu lat 49.

Wilkomierz (kor. wł.).
D. 1 marca r. b. odbyło się doroczne walne zebranie wilkom. oddziału kowieńskiego T-wa rolniczego. Zrana — posiedzenie „Słomianki”, tej instytucji specjalnie wilkomińskiej, od lat już kilku praeucją pod kierunkiem p. Kazimierza Gieczyńskiego. W razie pożaru u kogoś ze zreszoności, „Słomianka” zwraca słomę, siano i konieczne poszkodowanie za naturze; w razie zrytu oddalania po nad 30 wiorst, pogrzezelec otrzymuje gotów-

ke. Straty dzielą się między zreszoności proporcjonalnie do ilości ubezpieczonej pasy. Na zebraniu uchwalono zmianę kilku paragrafów w projekcie do statutu, który postanowiono ulegalizować.

Następnie odbyło się ogólne zebranie członków sekcji gospodarstwa domowego, której członkami są przeważnie ziemianki. Zarząd składa się tylko z pań. P. E. Kiewliczowa, niestrudzona kierowniczka szkoły (ktą, zdała sprawę z owonej działalności szkoły. Po założeniu szkoły w r. 1909 była tylko jedną uczennicą, teraz są cztery, i jest powożona 5-6 roku przyszłym będzie niezenie 5-6 roku przyszłym. Nauka jest bezpłatna. Wszystkie niezenie nadto otrzymują po kilka rubli miesięcznie. P. Montwillowa odezwała komunikat o hodowli drobiu, odznaczający się rzetelnością i ścisłością.

Po tem omawiano sprawy szkoły koszykarskiej, ogrodniczej objadkowej i wiele innych.

Ogólną uwagę zwracali doskonale wyroby tkactwa, demonstrowano i sprzedawane na sali.

O g. 5 prezes Franciszek Koźca zajął posiedzenie oddziału T-wa rolniczego. Sala została wypełniona przez ziemianstwo i włościan. Po odcytniu protokołu z ostatniego walnego zebrania nastąpiły sprawozdania z kursów: mleczarskich w Nidokach hr. Kossakowskiego, dla instruktorów obór w Swiętozerczu. Z tego widać ile się robi dla kultury rolnej włościwośći wiejskiej. Szczególnie znaczenie posiadały kursy w Łukini, które już wydziały 17 doskonałych wykwalifikowanych fachowców instruktorów. Wszyscy oni już dzisiaj zajmują odpowiedzialne posady. Nie wiele mniejsze znaczenie miały odczyty prof. Biedrzyckiego dla mechaników z własnego doświadczenia wtem ile skorzystał słuchacz znakomitego prelegenta. Najmniej udane były kursy dla mleczarzy. Może dla tego, iż w tym zawodzie pracują ludzie już w wieku dojrzałym, może dla tego, że prelegenci nie dość dobrze odzucili poziom rozwoju umysłowego słuchaczy. Następnie wysłuchano sprawozdania: prezesa związku weterynaryjnego, prezesa „Krowianki”, dyrektora wilkomińskiego oddziału kowieńskiego syndykatu, komisji Felinkowskiej i jeszcze kilka mniej ważnych.

„Krowianka” jest cześć podobnem do „Słomianki”. Ubezpiecza się w niej krowy pracowników rolnych na wypadek śmierci. Za każdą zdechłą krowę związek wypłaca 20 rb. Ta nowa instytucja wzbudziła duże zainteresowanie w całej Rosji; p. Koźca zakomunikował o 200 listach, otrzymanych przez zarząd oddziału z zapytaniami, prośbami o przysłanie statutu i t. p. Ważne zebranie poleciło prezesowi „Krowianki” Antoniomu Komarowi i komisji, ad hoc obranej, opracowanie statutu i uzyskanie jego zatwierdzenia.

O komisji „Felinkowskiej” tak mówił sprawozdawca A. Komar, hr. Michał Stanisław Kossakowski oddaje swój folwark Felinko (30 dz. gruntu) oddziałowi wilkom. na 18 lat w dzierżawę bezpłatnie, dodając do tego 4,000 rb. i dużo materiału budulca z tem, żeby oddział złożył w Felinko 2 fermy wzorowe typu włościańskiego i stać się doświadczalną. Jedna ferma ma być prowadzona ekstensywnie, druga — intensywnie; przytem będzie urządzono audytorium dla słuchaczy włościan. Rezultaty prób i gospodarstwa w tych fermach będą ogłaszane w fachowych pismach, a ich uszlachetnione produkty będą sprzedawane włościanom. Środki potrzebne w znacznej części ofiarowuje hr. Kossakowski, reszta — w części miejscowi ziemianie i subsydia rządowe. Oddział walczy również o utworzenie w Warszawie audytorium dla słuchaczy włościan.

Również w trosce o lud groło ludzi z Wilkomińskiego stworzył oddział syndykatu. Wbrew najrozmaitszym pesymistycznym horoskopom, nasz syndykatury pod kierunkiem p. M. Życkiego rozwija się doskonale. Od 20 marca 1911 roku do 1 stycznia 1912 r. towarów sprzedano za 50,000 rb.; czysty zysk wyniósł około 2,900 rb. Towary sprzedane, klienteli zafatowani są przedk. dokładnie i traktowni w niesłychaną uprzejmość. Włościanie garna się coraz bardziej. Słusznie też walne zebranie obdarzyło p. Życkiego

Wniosek p. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Gdańsk (kor. wł.).
Od prezesa miasta, p. Edwarda Listowskiego otrzymaliśmy następujące sprostowanie wiadomości o portrecie s. p. Orzeszkowej, przeznaczonym do sali obrad grodzkiej rady miejskiej („Kur. Lit.” Nr 59 w wiadom. bież.).

„Portret s. p. Orzeszkowej był zamówiony przez miasto za pośrednictwem pp. Obrebskich, dla zawieszenia w zarządzie miejskim, na skutek uchwały rady miejskiej, pragnącej uczcić pamięć zmarłej pisarki, jako honorowej obywatelki miasta. Na ten cel asygnowano z sum miejskich 300 rb., z których 250 rb. wziął p. Leucyana sam portret, reszta zaś została wydana na rany i przesyłkę.”

Ministerjum finansów zatwierdziło sumę wykupną 48,921 rb. za udział dla b. „wolnych ludzi” we wsi Dąkowskiej, gm. maszadzkiej, należącej do dóbr Salanty zmarłego ks. Bogdana Ogińskiego. Termin wypłaty w ciągu lat 49.

Wilkomierz (kor. wł.).
D. 1 marca r. b. odbyło się doroczne walne zebranie wilkom. oddziału kowieńskiego T-wa rolniczego. Zrana — posiedzenie „Słomianki”, tej instytucji specjalnie wilkomińskiej, od lat już kilku praeucją pod kierunkiem p. Kazimierza Gieczyńskiego. W razie pożaru u kogoś ze zreszoności, „Słomianka” zwraca słomę, siano i konieczne poszkodowanie za naturze; w razie zrytu oddalania po nad 30 wiorst, pogrzezelec otrzymuje gotów-

ke. Straty dzielą się między zreszoności proporcjonalnie do ilości ubezpieczonej pasy. Na zebraniu uchwalono zmianę kilku paragrafów w projekcie do statutu, który postanowiono ulegalizować.

Następnie odbyło się ogólne zebranie członków sekcji gospodarstwa domowego, której członkami są przeważnie ziemianki. Zarząd składa się tylko z pań. P. E. Kiewliczowa, niestrudzona kierowniczka szkoły (ktą, zdała sprawę z owonej działalności szkoły. Po założeniu szkoły w r. 1909 była tylko jedną uczennicą, teraz są cztery, i jest powożona 5-6 roku przyszłym będzie niezenie 5-6 roku przyszłym. Nauka jest bezpłatna. Wszystkie niezenie nadto otrzymują po kilka rubli miesięcznie. P. Montwillowa odezwała komunikat o hodowli drobiu, odznaczający się rzetelnością i ścisłością.

Po tem omawiano sprawy szkoły koszykarskiej, ogrodniczej objadkowej i wiele innych.

Ogólną uwagę zwracali doskonale wyroby tkactwa, demonstrowano i sprzedawane na sali.

O g. 5 prezes Franciszek Koźca zajął posiedzenie oddziału T-wa rolniczego. Sala została wypełniona przez ziemianstwo i włościan. Po odcytniu protokołu z ostatniego walnego zebrania nastąpiły sprawozdania z kursów: mleczarskich w Nidokach hr. Kossakowskiego, dla instruktorów obór w Swiętozerczu. Z tego widać ile się robi dla kultury rolnej włościwośći wiejskiej. Szczególnie znaczenie posiadały kursy w Łukini, które już wydziały 17 doskonałych wykwalifikowanych fachowców instruktorów. Wszyscy oni już dzisiaj zajmują odpowiedzialne posady. Nie wiele mniejsze znaczenie miały odczyty prof. Biedrzyckiego dla mechaników z własnego doświadczenia wtem ile skorzystał słuchacz znakomitego prelegenta. Najmniej udane były kursy dla mleczarzy. Może dla tego, iż w tym zawodzie pracują ludzie już w wieku dojrzałym, może dla tego, że prelegenci nie dość dobrze odzucili poziom rozwoju umysłowego słuchaczy. Następnie wysłuchano sprawozdania: prezesa związku weterynaryjnego, prezesa „Krowianki”, dyrektora wilkomińskiego oddziału kowieńskiego syndykatu, komisji Felinkowskiej i jeszcze kilka mniej ważnych.

„Krowianka” jest cześć podobnem do „Słomianki”. Ubezpiecza się w niej krowy pracowników rolnych na wypadek śmierci. Za każdą zdechłą krowę związek wypłaca 20 rb. Ta nowa instytucja wzbudziła duże zainteresowanie w całej Rosji; p. Koźca zakomunikował o 200 listach, otrzymanych przez zarząd oddziału z zapytaniami, prośbami o przysłanie statutu i t. p. Ważne zebranie poleciło prezesowi „Krowianki” Antoniomu Komarowi i komisji, ad hoc obranej, opracowanie statutu i uzyskanie jego zatwierdzenia.

O komisji „Felinkowskiej” tak mówił sprawozdawca A. Komar, hr. Michał Stanisław Kossakowski oddaje swój folwark Felinko (30 dz. gruntu) oddziałowi wilkom. na 18 lat w dzierżawę bezpłatnie, dodając do tego 4,000 rb. i dużo materiału budulca z tem, żeby oddział złożył w Felinko 2 fermy wzorowe typu włościańskiego i stać się doświadczalną. Jedna ferma ma być prowadzona ekstensywnie, druga — intensywnie; przytem będzie urządzono audytorium dla słuchaczy włościan. Rezultaty prób i gospodarstwa w tych fermach będą ogłaszane w fachowych pismach, a ich uszlachetnione produkty będą sprzedawane włościanom. Środki potrzebne w znacznej części ofiarowuje hr. Kossakowski, reszta — w części miejscowi ziemianie i subsydia rządowe. Oddział walczy również o utworzenie w Warszawie audytorium dla słuchaczy włościan.

Również w trosce o lud groło ludzi z Wilkomińskiego stworzył oddział syndykatu. Wbrew najrozmaitszym pesymistycznym horoskopom, nasz syndykatury pod kierunkiem p. M. Życkiego rozwija się doskonale. Od 20 marca 1911 roku do 1 stycznia 1912 r. towarów sprzedano za 50,000 rb.; czysty zysk wyniósł około 2,900 rb. Towary sprzedane, klienteli zafatowani są przedk. dokładnie i traktowni w niesłychaną uprzejmość. Włościanie garna się coraz bardziej. Słusznie też walne zebranie obdarzyło p. Życkiego

Wniosek p. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Gdańsk (kor. wł.).
Od prezesa miasta, p. Edwarda Listowskiego otrzymaliśmy następujące sprostowanie wiadomości o portrecie s. p. Orzeszkowej, przeznaczonym do sali obrad grodzkiej rady miejskiej („Kur. Lit.” Nr 59 w wiadom. bież.).

„Portret s. p. Orzeszkowej był zamówiony przez miasto za pośrednictwem pp. Obrebskich, dla zawieszenia w zarządzie miejskim, na skutek uchwały rady miejskiej, pragnącej uczcić pamięć zmarłej pisarki, jako honorowej obywatelki miasta. Na ten cel asygnowano z sum miejskich 300 rb., z których 250 rb. wziął p. Leucyana sam portret, reszta zaś została wydana na rany i przesyłkę.”

Wniosek p. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Zyzmory.
P. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Gdańsk (kor. wł.).
Od prezesa miasta, p. Edwarda Listowskiego otrzymaliśmy następujące sprostowanie wiadomości o portrecie s. p. Orzeszkowej, przeznaczonym do sali obrad grodzkiej rady miejskiej („Kur. Lit.” Nr 59 w wiadom. bież.).

„Portret s. p. Orzeszkowej był zamówiony przez miasto za pośrednictwem pp. Obrebskich, dla zawieszenia w zarządzie miejskim, na skutek uchwały rady miejskiej, pragnącej uczcić pamięć zmarłej pisarki, jako honorowej obywatelki miasta. Na ten cel asygnowano z sum miejskich 300 rb., z których 250 rb. wziął p. Leucyana sam portret, reszta zaś została wydana na rany i przesyłkę.”

Ministerjum finansów zatwierdziło sumę wykupną 48,921 rb. za udział dla b. „wolnych ludzi” we wsi Dąkowskiej, gm. maszadzkiej, należącej do dóbr Salanty zmarłego ks. Bogdana Ogińskiego. Termin wypłaty w ciągu lat 49.

Wilkomierz (kor. wł.).
D. 1 marca r. b. odbyło się doroczne walne zebranie wilkom. oddziału kowieńskiego T-wa rolniczego. Zrana — posiedzenie „Słomianki”, tej instytucji specjalnie wilkomińskiej, od lat już kilku praeucją pod kierunkiem p. Kazimierza Gieczyńskiego. W razie pożaru u kogoś ze zreszoności, „Słomianka” zwraca słomę, siano i konieczne poszkodowanie za naturze; w razie zrytu oddalania po nad 30 wiorst, pogrzezelec otrzymuje gotów-

ke. Straty dzielą się między zreszoności proporcjonalnie do ilości ubezpieczonej pasy. Na zebraniu uchwalono zmianę kilku paragrafów w projekcie do statutu, który postanowiono ulegalizować.

Następnie odbyło się ogólne zebranie członków sekcji gospodarstwa domowego, której członkami są przeważnie ziemianki. Zarząd składa się tylko z pań. P. E. Kiewliczowa, niestrudzona kierowniczka szkoły (ktą, zdała sprawę z owonej działalności szkoły. Po założeniu szkoły w r. 1909 była tylko jedną uczennicą, teraz są cztery, i jest powożona 5-6 roku przyszłym będzie niezenie 5-6 roku przyszłym. Nauka jest bezpłatna. Wszystkie niezenie nadto otrzymują po kilka rubli miesięcznie. P. Montwillowa odezwała komunikat o hodowli drobiu, odznaczający się rzetelnością i ścisłością.

Po tem omawiano sprawy szkoły koszykarskiej, ogrodniczej objadkowej i wiele innych.

Ogólną uwagę zwracali doskonale wyroby tkactwa, demonstrowano i sprzedawane na sali.

O g. 5 prezes Franciszek Koźca zajął posiedzenie oddziału T-wa rolniczego. Sala została wypełniona przez ziemianstwo i włościan. Po odcytniu protokołu z ostatniego walnego zebrania nastąpiły sprawozdania z kursów: mleczarskich w Nidokach hr. Kossakowskiego, dla instruktorów obór w Swiętozerczu. Z tego widać ile się robi dla kultury rolnej włościwośći wiejskiej. Szczególnie znaczenie posiadały kursy w Łukini, które już wydziały 17 doskonałych wykwalifikowanych fachowców instruktorów. Wszyscy oni już dzisiaj zajmują odpowiedzialne posady. Nie wiele mniejsze znaczenie miały odczyty prof. Biedrzyckiego dla mechaników z własnego doświadczenia wtem ile skorzystał słuchacz znakomitego prelegenta. Najmniej udane były kursy dla mleczarzy. Może dla tego, iż w tym zawodzie pracują ludzie już w wieku dojrzałym, może dla tego, że prelegenci nie dość dobrze odzucili poziom rozwoju umysłowego słuchaczy. Następnie wysłuchano sprawozdania: prezesa związku weterynaryjnego, prezesa „Krowianki”, dyrektora wilkomińskiego oddziału kowieńskiego syndykatu, komisji Felinkowskiej i jeszcze kilka mniej ważnych.

„Krowianka” jest cześć podobnem do „Słomianki”. Ubezpiecza się w niej krowy pracowników rolnych na wypadek śmierci. Za każdą zdechłą krowę związek wypłaca 20 rb. Ta nowa instytucja wzbudziła duże zainteresowanie w całej Rosji; p. Koźca zakomunikował o 200 listach, otrzymanych przez zarząd oddziału z zapytaniami, prośbami o przysłanie statutu i t. p. Ważne zebranie poleciło prezesowi „Krowianki” Antoniomu Komarowi i komisji, ad hoc obranej, opracowanie statutu i uzyskanie jego zatwierdzenia.

O komisji „Felinkowskiej” tak mówił sprawozdawca A. Komar, hr. Michał Stanisław Kossakowski oddaje swój folwark Felinko (30 dz. gruntu) oddziałowi wilkom. na 18 lat w dzierżawę bezpłatnie, dodając do tego 4,000 rb. i dużo materiału budulca z tem, żeby oddział złożył w Felinko 2 fermy wzorowe typu włościańskiego i stać się doświadczalną. Jedna ferma ma być prowadzona ekstensywnie, druga — intensywnie; przytem będzie urządzono audytorium dla słuchaczy włościan. Rezultaty prób i gospodarstwa w tych fermach będą ogłaszane w fachowych pismach, a ich uszlachetnione produkty będą sprzedawane włościanom. Środki potrzebne w znacznej części ofiarowuje hr. Kossakowski, reszta — w części miejscowi ziemianie i subsydia rządowe. Oddział walczy również o utworzenie w Warszawie audytorium dla słuchaczy włościan.

Również w trosce o lud groło ludzi z Wilkomińskiego stworzył oddział syndykatu. Wbrew najrozmaitszym pesymistycznym horoskopom, nasz syndykatury pod kierunkiem p. M. Życkiego rozwija się doskonale. Od 20 marca 1911 roku do 1 stycznia 1912 r. towarów sprzedano za 50,000 rb.; czysty zysk wyniósł około 2,900 rb. Towary sprzedane, klienteli zafatowani są przedk. dokładnie i traktowni w niesłychaną uprzejmość. Włościanie garna się coraz bardziej. Słusznie też walne zebranie obdarzyło p. Życkiego

Wniosek p. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Zyzmory.
P. Adam Habdank z Żyzmór w odpowiedzi na wiadomość o skazaniu go w sprawie z ks. Józefem Augustem, proboszczem żyzmońskim, przez naczelna ziemskiego 7-go rewiru, pow. trockiego, komunikuje nam, że wyrok ten zgola nie rozstrzyga kto ma słuszność, ponieważ p. Habdank przesłał skargę apelacyjną do trockiego zjazdu powiatowego.

Gdańsk (kor. wł.).
Od prezesa miasta, p. Edwarda Listowskiego otrzymaliśmy następujące sprostowanie wiadomości o portrecie s. p. Orzeszkowej, przeznaczonym do sali obrad grodzkiej rady miejskiej („Kur. Lit.” Nr 59 w wiadom. bież.).

„Portret s. p. Orzeszkowej był zamówiony przez miasto za pośrednictwem pp. Obrebskich, dla zawieszenia w zarządzie miejskim, na skutek uchwały rady miejskiej, pragnącej uczcić pamięć zmarłej pisarki, jako honorowej obywatelki miasta. Na ten cel asygnowano z sum miejskich 300 rb., z których 250 rb. wziął p. Leucyana sam portret, reszta zaś została wydana na rany i przesyłkę.”

Ministerjum finansów zatwierdziło sumę wykupną 48,921 rb. za udział dla b. „wolnych ludzi” we wsi Dąkowskiej, gm. maszadzkiej, należącej do dóbr Salanty zmarłego ks. Bogdana Ogińskiego. Termin wypłaty w ciągu lat 49.

Wilkomierz (kor. wł.).
D. 1 marca r. b. odbyło się doroczne walne zebranie wilkom. oddziału kowieńskiego T-wa rolniczego. Zrana — posiedzenie „Słomianki”, tej instytucji specjalnie wilkomińskiej, od lat już kilku praeucją pod kierunkiem p. Kazimierza Gieczyńskiego. W razie pożaru u kogoś ze zreszoności, „Słomianka” zwraca słomę, siano i konieczne poszkodowanie za naturze; w razie zrytu oddalania po nad 30 wiorst, pogrzezelec otrzymuje gotów-

ke. Straty dzielą się między zreszoności proporcjonalnie do ilości ubezpieczonej pasy. Na zebraniu uchwalono zmianę kilku paragrafów w projekcie do statutu, który postanowiono ulegalizować.

Następnie odbyło się ogólne zebranie członków sekcji gospodarstwa domowego, której członkami są przeważnie ziemianki. Zarząd składa się tylko z pań. P. E. Kiewliczowa, niestrudzona kierowniczka szkoły (ktą, zdała sprawę z owonej działalności szkoły. Po założeniu szkoły w r. 1909 była tylko jedną uczennicą, teraz są cztery, i jest powożona 5-6 roku przyszłym będzie niezenie 5-6 roku przyszłym. Nauka jest bezpłatna. Wszystkie niezenie nadto otrzymują po kilka rubli miesięcznie. P. Montwillowa odezwała komunikat o hodowli drobiu, odznaczający się rzetelnością i ścisłością.

Po tem omawiano sprawy szkoły koszykarskiej, ogrodniczej objadkowej i wiele innych.

Ogólną uwagę zwracali doskonale wyroby tkactwa, demonstrowano i sprzedawane na sali.

O g. 5 prezes Franciszek Koźca zajął posiedzenie oddziału T-wa rolniczego. Sala została wypełniona przez ziemianstwo i włościan. Po odcytniu protokołu z ostatniego walnego zebrania nastąpiły sprawozdania z kursów: mleczarskich w Nidokach hr. Kossakowskiego, dla instruktorów obór w Swiętozerczu. Z tego widać ile się robi dla kultury rolnej włościwośći wiejskiej. Szczególnie znaczenie posiadały kursy w Łukini, które już wydziały 17 doskonałych wykwalifikowanych fachowców instruktorów.

Sprzedaje marki sprawiedliwym i niesprawiedliwym, rozności listy konserwatywistów i socjalistów, ale w Poznaniu nie tylko landrat, lecz każdy histonoz wiejski jest „władzą polityczną”. Jesteśmy gotowi wszystkim urzędnikom przyznać dodatki, ale samych poznańskich — nigdy. Pan Gamp zachęca polaków, aby z własnej kieszeni zapłacił cenę nałożoną na ich głowę. Nie można przeczyć wypłacić premii korupcyjnej jedynie dlatego, że skorumpowany przyzwyczaił się już do niej. Podatki kresowe są właściwie tylko gałką na drzewie tej polityki, która dawno już jest gotowa pod siekierę i są wykwitem znanego strachu politycznego przed upiorami. Być może, że są polacy, którzy chcieliby stworzyć państwo wielkopolskie. O sobiście takich nie znam, ale znam za to Niemców-Bałtów, którzy planują takie rzeczy, jak aneksja ujejska, aneksja Holandji i niemieckiej części Austrii, a nawet chcą ekonomicznie i politycznie zgarnąć całe Morokko. Tacy Niemcy są o wiele niebezpieczniejsi dla całości państwa niemieckiego, jak polacy, których traktuje się jako obywateli drugiej klasy. Jeśli rząd uważa skreślenie „ostmarkenzulu” za klęskę, to życzymy mu jej z całego serca. Taka polityka, która zamiast środkami kulturalnymi, chce przy pomocy gwałtów i barbarzyństwa spruszyć odłam wielkiego narodu, może być przygotowana tylko na klęskę. Na zgrupowaniu narodem w roku 1848 powiedział polak Januszewski: „Polkowiec polaków, ale ich nie strawicie”. Moi panowie, żadne procento nie spełniło się jak to właśnie, gdyż rząd pruski, specjalnie w sprawie polskiej, cierpi na niestęchaną obstrukcję żółdka.

W czasie mowy posła „postępowego”, Hubricha, pokazało się niestety, że postępieńcy nie wcale różni się od konserwatywnych Niemców w zapatrywaniach na sprawę polską. P. Hubrich po długich wykrętach adwokackich oświadczył wreszcie, że jego stronnictwo nie uważa już dziś dodatków kresowych za polityczne.

Zabiera w końcu głos poseł Czarliński, który w dłuższym przemówieniu odpowiada wszystkim przedmówcom, ściągając na siebie gniew marszałka, który udzielił mu nagany za nazwanie dodatków kresowych dla urzędników pocztowych funduszem denuncjatorskim.

Z pośród socjalistów przemawiał jeszcze nader stanowczo Ledebor, również przywołany do porządku. Z polaków zabierał jeszcze głos pos. Seyda.

Śród powszechnego zaniepokojenia i napięcia uwagi pos. Spahn w imieniu partji centrum oświadczył, że centrum w konsekwencji do swego pierwotnego stanowiska również i tym razem głosować będzie za odrzuceniem dodatków kresowych dla urzędników.

Przystąpiono do głosowania. Dodatki kresowe odrzucone zostały 183 głosami przeciwko 122; za wnioskiem polskim głosowali: polacy, centrum i socjaliści.

Dzienniki berlińskie omawiają żywo odrzucenie dodatków. Organy faktyczne wyrażają obawę, aby los dodatków kresowych nie był za powzięciem dalszych uchwał w kierunku zmiany dotychczasowych zasad polityki kresowej.

Wzruszenie w Portugalji.
Pomimo urzędowych zapewnienie rządu republikańskiego o błogim nastroju w Portugalji od czasu ogłoszenia republiki, niema tygodnia, aby gazety zagraniczne nie doniosły o faktach przeczących zapewnieniom obecnego rządu portugalskiego. Paryski „Journal” w dn. 15 (28) bm. otrzymał wiadomość o nowym znow ruchu monarchicznym w Oporto, gdzie trzy pułki usiłowały wywołać bunt wojskowy, a oprócz tego tłum monarchistów wpadł do redakcji republikańskiego dziennika „Journal de Noticias”, gdzie porobiłszy szczyby i meble w lokalu redakcyjnym, poczem tenże tłum ruszył do lokalu dziennika umiarkowanego — republikańskiego „Diario de Porto”, policja jednak przeszkodziła napastnikom wtargnąć do środka. Nie mniej demonstranci tłumy bili i tam szczyby. Następnie tłum pośpieszył przed mieszkanie głównego dyrektora tego dziennika i rzucił kilka bomb, tudzież podziurawił szyby i drzwi wystrzelami z rewolwerów. Na szczęście nikt nie zginął. W końcu udało się policji rozprześcić demonstrantów.

Cleveland. Prezes zjednoczonych górników polecił ogłosić strejk w kopalniach antracytowych.

Cleveland. Zatarł pracodawców z robotnikami został zażegnany. Władziciel podwyższył płacę o 5 proc.

London. Około 20 tysięcy robotników górniczych oświadczyło się za wznowieniem pracy.

London. W wielu kopalniach przysłapano do pracy. Ogólne przysłapanie do pracy oczekiwane jest w poniedziałek. Na naradzie robotników w Glasgowie uchwalono doradzać robotnikom powrót do pracy.

Paryż. Izba posłów przyjęła projekt, określający 8-mio godzinny dzień roboty w kopalniach.

WOJNA.

(T. A. P.)
Rzym. „Tribuna” zaprzecza pogłoskom o braku węgla dla floty, zapasów starczy jeszcze na rok nawet w razie potrzeby wojennego uruchomienia całej floty.

Republika chińska.

(T. A. P.)
Tokio. Ogłoszono urzędowo zatwierdzenie dodatkowego kredytu na rok 1912 w sumie 2,000 tysięcy jenów na sprawy chińskie. „Dzidziszimpo” donosi, że syndykat belgijski wpłacił 2,800 tysięcy lanów dla Chin. Wogólności prasa gotowa wierzyć, że pod syndykatem belgijskim ukrywa się Rosja.

Kaszar. Gubernator Siucianu niezawiadomił władz miejscowych o zmianie rządu i usiłuje przeszkadzać wprowadzeniu tych rządów do prowincji.

Pekin. Ogłoszony został następujący skład gabinetu: Tanszao — prezes ministrów, Luczszian — minister kolei, Czaoobinczin — minister spraw zagranicznych, Linguasiu — minister wojny, Cajuuanbej — minister marynarki, Wanczunhaj — minister oświaty, Ciunziao — minister sprawiedliwości, Cencimej — minister rolnictwa, Chuanis — minister handlu i przemysłu. Do czasu przyjazdu nowych ministrów obowiązki ich pełnił będą dotychczasowi.

Pekin. Mówią, że Juanszykaj cierpi na rozstrój nerwowy.

Mukden. Na stacji Czinzeou kolei mukdenskiej aresztowano 15 bombistów, którzy zamierzali wysadzić most w powietrze. Podejrzewają spisek kontr-rewolucyjny.

PARLAMENT.

POSIEDZENIE RADY PAŃSTWA z dnia 17 (30) marca.

(T. A. P.)
Przewodniczy Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Szebko oświadcza, że Duma w projekcie swym zdecydowanie przeprowadza główne idee jak najszerszego wciągnięcia do sprawy nauczania początkowego miejscowych działaczy społecznych. Jednakże komisja Rady Państwa zasadę, że myśl zmieniła do gruntu i środek ciężkości przeniesiono z samorządu miejscowego na ministerjum oświaty w postaci jego organów. Powstaje obawa, że w ten sposób organy samorządu miejscowego pozbawione będą niezbędnej samodzielności. Prócz tego projekt w redakcji komisji grzeszy innym jeszcze brakiem istotnym, a mianowicie wytworza jednostronne stanowisko wobec wszystkich narodowości tak, że wysocę kulturalny naród polski w liczbie 10 milionów dusz, znalazł się w równym rzędzie z czuwaszami, mordwą, czukczami i innymi narodowościami. Nawet istniejące ustawy dają więcej praw w sprawie nauczania początkowego narodowi polskiemu, niż to co proponuje komisja. Dotychczas wykłady języka polskiego w warszawskim okręgu naukowym uważane są za obowiązujące, a tymczasem projekt czyni język polski warunkowym. Już zmarły Hurko uważał za niezbędne zezwolić na wykłady języka polskiego w interesach załagodzenia kraju, a Pabiedonosew uznawał, że wyrugowanie języka polskiego ze szkoły polskiej doprowadziło do rezultatów niepomysłnych. Jeżeli wzięt pod uwagę, że komisja nawet obojętnością, np. w Syberji zachodniej, nadaje pewne ulgi a odmiennie ich gubernium polskim i nadbaltyckim — to wyrażają się słowami Juwenala, trudno nie pisać satyry. W końcu mówca odpowiada obrońcom projektu, Zwieriewowi i Donieckimow, uznaje, że projekt jest niezadawalający, jednakże wyraża nadzieję, że po przyjęciu szerszego poprawek, uda się przywrócić podstawy niezbędne w tak ważnym projekcie początkowego nauczania w państwie.

Wasiljew proponuje w imieniu mniejszości komisji przyjęcie wszystkich jej poprawek, zmierzających do przywrócenia projektu w redakcji Dumy.

Duch. Bielikow mówi o braku czynnika wychowawczego i moralnego w rosyjskiej szkole początkowej i proponuje formułę przejścia, w której wyrażono życzenie, by ministerjum oświaty zwróciło uwagę

na stronę moralną wychowania w szkole.

Hr. Witte nie przypisuje szczególnego znaczenia projektowi, będąc przekonany, że nie wejdzie on w życie, gdyż zgola jest sprzeczny z projektem uchwalonym przez Dumę i nie przejdzie w komisji porozumiewawczej. Szerzej mówi Witte o szkole cerkiewno-parafialnej, podnosząc jej zasługi i nazywając wandalizmem kulturalnym brak parafii tej szkoły. Da się to porównać ze stosunkami Francji względem jej klasztorów. Wszystkie narodowości pragną, aby wychowanie początkowe było w rękach duchowieństwa, tylko nacjonalizm rosyjski, według wyrażenia mówcy, „neonacjonalizm” dąży do denaturalizacji szkoły cerkiewnej, chce sprytnie dać pieniądze na nią i zarazem zniszczyć jej istotne znaczenie. Zdaniem Wittego, jedynie szkoła cerkiewna przez cały czas swego istnienia była konsekwentnie ożywiana jednym i tym samym duchem i wypełniała jeden program. Niema siły, któraby mogła tę szkołę zniszczyć.

Po przemówieniu referenta Zwieriewa, uchwalono przejście do czytania poszczególnych artykułów i na tem zakończono ogólne debaty.

Następne posiedzenie 2 (15) kwietnia.

POSIEDZENIE DUMY PAŃSTWOWEJ z dnia 17 (30) marca.

(T. A. P.)
Przewodniczy Rodzianko, później Kapustin. Na porządku dziennym dalszy ciąg obrad nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Pietrow III (trud.) kończy przemówienie rozpoczęte na poprzednim posiedzeniu, opisując niedolę ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w niektórych miejscowościach Rosji.

Kuzniecowa (s. d.) oświadcza, że uzasadniona jest nieufność ludu do rządu, wobec represji stosowanych względem związków zawodowych i wręgnięciem interesów klasy robotniczej, wobec aresztowania członków Dumy za narady ze swymi wyborcami itp.

Milukow (k. d.) konstatuje, że od lat pięciu nic się nie zmieniło w polityce wewnętrznej. Mówca składa więc tego na centrum Dumy, które popiera stale rząd. Duma wykazała swą słabość w wprowadzeniu w życie Manifestu, nawet w tak niewinnych sprawach, jak wolność sumienia, nie mogła utrzymać swych praw. Są członkowie Dumy dla zasady popierający rząd, są nawet tacy, którym referaty redagują urzędnicy dykasterji rządowych, są posłowie, którzy przez kuchenne drzwi odwiedzają ministrów — jakże więc wobec tego rząd może mieć dla takiej Dumy jakikolwiek szacunek. Aby tego uniknąć, wybierać trzeba przedewszystkiem na posłów ludzi niezależnych.

Pacholczyk (praw.) popiera swój wniosek znieśnienia serwitutów lądowych w gub. południowo-zachodnich.

Tyczinin (nac.) broni swej formuły o zabronieniu zrym dozwolonej i kupna ziemi w gub. zachodnich oraz o zreformowaniu rzymsko-katolickiego duchowieństwa i seminarjów.

Czylikin (bezp.) żąda znieśnienia stanu wojennego w kraju Nadamurskim. Wolkow II (k. d.) żąda tego samego co do kraju Zakauckiego.

Po zakończeniu obrad ogólnych, preliminarz ministerjum spraw wewnętrznych został w odrębnych częściach przyjęty.

Rodzianko komunikuje o wniosku przez paździczników interpelacji w sprawie niewłaściwego zachowania się głównego zarządu poczt, tamującego swobodę przesyłania do biblioteki dumskiej różnych wydawnictw. Interpelacja zwróconą zostaje do komisji.

Ogłoszono projekt asygnowania 50 tysięcy rubli na podróż podbiegunową kapitana Siedowa, poczem przydujący odczytał reskrypt Najwyższy o zawieszeniu posiedzeń Dumy na czas ferji świątecznych.

Szpiegostwo. Duma państwowa otrzymała tajną uchwałę ministrów wojny i sprawiedliwości o zmianach w prawie karnem, dotyczącem zdrady państwowej przy pomocy szpiegostwa.

Odpowiedzialność 34 posłów. Rada ministrów, rozważywszy prośbę marjupolskiego powiatowego marszałka szlachty Kowalewskiego i asesora kolegjalnego Szelestowa o pociągnięciu do odpowiedzialności za oszczerstwo 34 posłów, którzy podpisali interpelację o zabójstwie Karawajewa, uchwalili wniesić prośbę doznania Najwyższego z wnioskiem Rady ministrów, że prośby te mogłyby być skierowane wskutek analogji do pierwszego departamentu Rady Państwa.

Następca Tronu Wielkim Księciem Aleksym i Najdostojniejszymi Cerkami w dn. 17 (30) bm. raczyli przybyć do Sewastopola i udać się na cesarski jacht „Standard”. Podpisał: minister Dworu Cesarskiego gen.-adjuant bar. Frederyks.

Sewastopol. Z powodu przyjazdu Najjaśniejszych Państwa general-gubernator polecił uwolnić zaaresztowanych i cofnął kary nałożone w trybie administracyjnym.

URLUP MAKAROWA.

Petersburg. Minister spraw wewnętrznych udał się na urlop, pozostawiając przy sobie ogólne kierownictwo ministerjum.

NOMINACJE.

Petersburg. Wice-dyrektorami policji mianowani zostali wice-prokurator moskiewskiej Izby sądowej Kafałow i urzędnik do specjalnych poruczeń przy ministerjum spraw wewnętrznych, Wissarionow.

ZGON FILOSOFOWEJ.

Petersburg. Zmarła słowna działaczka społeczna i bojownicza o prawa kobiet Filosofowa w wieku lat 74.

ZGON.

Petersburg. Zmarł mistrz ceremonji dworu Najjaśniejszej Pani, hr. Gendrykow.

KARA PRASOWA.

Petersburg. Redaktor „St.-Pet. Zeitung” skazany został na 250 rb. kary.

TRUPA BUSIŃSKA W KIJOWIE.

Kiów. Przybyła w Galicji trupa śpiewaków rusińskich, która dała koncert. W antrakcie wystąpił z przemówieniem o życiu rusinów w „Rusi Podkarpaciej” hr. Bobryński.

PODSTEP.

Moskwa. Siedmiu złoćców, przebranych w uniformy policyjne, weszło do jednego ze składów materiałów i pod pretekstem rewizji, zabrali 5 tysięcy rubli.

KATASTROFA KOLEJOWA.

Jekatierinosław. Na stacji Demurino zderzyły się dwa pociągi, rozbiły się 4 nadładowane wagony i lokomotywa. Szwanek odniósł maszynista i konduktor.

Samar. W szkole miejskiej uczeń Kurkin rańił ciężko nożem w szyję inspektora Fiedorowa. Kurkin próbował zadusić się, lecz go odratowano.

SKARB.

Syzań. We wsi Białach włościanin wykopał skarb, składający się z półtora puda monet miedzianych z XVIII wieku i bezużek zbutwiałego papieru.

TRZESIENIE ZIEMI.

Wierny. Rano dano się odezwać lekkie wachanie gruntu zakończone silnym uderzeniem.

WPARLAMENTOWIEDZIEŃSKIM.

Wiedeń. Parlament uchwalił przedłużenie konwencji brukskiej (cukrowej) i projekt o drogach wodnych zwrócił do właściwej komisji. Posiedzenia parlamentu przzerwane zostały na czas ferji świątecznych.

Wiedeń. Izba panów zatwierdziła przedłużenie terminu konwencji cukrowej.

ROZSTRZYGNIĘCIE PRZESILENIA GABINETOWEGO.

Wiedeń. Rozstrzygnięte zostało przesilenie gabinetu węgierskiego. Khuen-Hedervary mianowany został znowu prezesem ministrów. Reskrypt na jego imię oświadcza, że koronie obca jest myśl ograniczenia konstytucyjnych praw narodu węgierskiego, w tej dziedzinie praw głosowania za kontyngensem rekruta, jednakże z drugiej strony korona musi przestrzegać prawa słuźbywania lub zatrzymywania na słuźbie rezerwistów, gdy wymagać będzie tego okoliczności.

PODRÓŻ WIELKOKSIAŻĘCA.

Darmstadt. Para wielkoksiażęca wraz z następcą tronu wyjechała po Wielkiejnoej do Liwadji.

NOWY KRAŻOWNIK.

Hamburg. Spuszczony został na wodę nowy krażownik dreadnought „Zeidit”.

O KANAŁ PANAMSKI.

Berlin. „Nord-Deutsche Allgemeine Zeitung” zaprzecza informacjom newjorskim o wyrzuceniu cesarza Wilhelma II przed głównym inżynierem kanału panamskiego.

W RUMUNJI.

Bakareszt. Sąd kasacyjny uznał tryb przeprowadzenia przez rząd ustawy tramwajowej za akt niekonstytucyjny.

W SENACIE FRANCUSKIM.

Paryż. Senat przyjął projekt programu ministerjum marynarki i francusko-rosyjską konwencję literacko-artystyczną. Posiedzenia przerwane do 8 (21) kwietnia.

KATASTROFA KOLEJOWA.

Mejolan. Ekspres Wiedeń — Nicea wpadł na stacji Mele na pociąg towarowy. Z słuźby kolejowej dwie osoby zabite, a sześć rannych.

KAMPANJA WYBORCZA.

Konstantynopol. Wybory w większości są pomyślne dla komitetu „Jedności i postępu”. Zwycięstwo komitetu jest zapewnione.

CZARYKOW.

Konstantynopol. Czarykow przyjęty został na poźną audjencję.

W PERSJI.

Teheran. Sepchdar mianowany został general-gubernatorem Azerbejdżanu.

W MEKSYKU.

New York. Posłowie Stanów Zjednoczonych w Meksyku wysłano 1000 karabinów i milion патронов dla rozbawiającego obywatelom amerykańskim. Obawiają się wybuchu anarchji wobec nie złożenia protestu przeciwko wy-

slaniu broni, co tłumaczy jako zamierzoną interwencję Stanów Zjednoczonych.

Przypominamy Sz. Prenumeratorem, że czas odnowić przedpłatę na kwartał II-ty 1912 r.

Na szerokim świecie.

Tragedja żołnierza. Z Osterrode donoszą: „we środę w południe żołnierze 18-go pułku piechoty, Niemce Ehnerleben, zastrzelili kapitana tegoż pułku Beetscha, poczem sam pozbawił się życia. Przyczyną rozpaczliwego kroku było surowe i niesprawiedliwe obchodzenie się oficera z żołnierzami.

Kuratela nad p. Toselli. Jak donoszą dzienniki drezdeńskie, ostatnia podróż króla saskiego, Fryderyka Augusta, do Wiednia miała istotnie na celu uzyskanie od cesarza Franciszka Józefa pozwolenia na rozpoczęcie kroków sądowych dla oddania pod kuratelę b. małżonki króla, a obecnie pani Toselli, która, będąc z domu arcyksiężniczką Toskańską, należy do austriackiej rodziny cesarskiej. Cesarz udzielił podobno królowi żadanego pozwolenia.

Japońska wyprawa antarktyczna. Do Nowego Yorku nadeszły pierwsze wiadomości o japońskiej ekspedycji antarktycznej, a „New-York Times” ogłasza depeszę komendanta wyprawy, porucznika Szirazu z Wellingtonu, który donosi o wielu nadzwyczajnych odkryciach, pozynionych przez siebie. Szczegóły tych odkryć będą wszakże ogłoszone dopiero w czerwcu r. b., po powrocie statku „Kaimara” do Japonji. Porucznik Szirazo opowiada, między innymi, iż japończyk wypłynął dnia 19 listopada z Sydney wprost do zatoki Walijskiej gdzie część ich wyładowała. Stamtąd udali się japończyk na południowy wschód i napotkali na drodze okręt kapitana Amundsena. Żeglując na południowy wschód wzdłuż wybrzeża, dotarli aż do kraju króla Edwarda, zbadali nieznane dotychczas części położonego na południowy wschód jeziora i zesłali się wszyscy razem w oznaczonym miejscu. Nikogo nie stracili i wszyscy są zdrowi. Ekspedycje kapitana Scotta nie napotkali.

SVANTE ARRHENIUS. Jak powstają światy? przełożył prof. Ludwik Bruner. (Nakład L. Piszcera. Łódź, Warszawa).

Zagadnienie powstawania światów budzi od najdawniejszych czasów wielkie zainteresowanie w umysłach ludzkości. tłumaczone je w różnych epokach stosownie do rozwoju wiedzy przyrodniczej. Przed odkryciem niezmierności energii badania kosmogoniczne zamykały się w zakresie ukształtowania materji tak, że z niej istniejące ciała niebieskie powstały. Poglad Herschela na powstawanie mgławic potwierdza Arrhenius. Wiele zjawisk niewyjaśnionych tłumaczy za pomocą teorii cisnienia światła. Jest też autor zwolennikiem teorii panspermii, według której nasienia życia, błądząc w bezmiarach wszechświata, trafiają na planety i przy spolkaniu stosownych warunków dają na nich początek życia.

SVANTE ARRHENIUS. Obraz wszechświata w dziejach ludzkości. Przełożył prof. L. Bruner. (Nakład L. Piszcera w Łodzi, Warszawa E. Wende i S-ka).

W ciekawej książce niniejszej zestawia autor poglądy na kwestję powstawania światów w różnych okresach historycznych, w najdawniejszych i najmniej doskonałych pojęciach odnajdując nieraz początki poglądów dzisiejszych w myśl zasady Harschla: „To co jest można poznać tylko przez to, jak się stało”. Początki istnienia ludzkości nie większą cięszą je w dziedzinie kosmogonii zdobywa, nad to, co posiadał już lud pierwotny. Czasy starożytności odznaczają się symbolicznymi legend, średnowieczne cofnęto naukę wstecz, lecz dobytek ostatnich czasów posiada ją dalej niż cały okres uprzednich stuleci przez zastosowanie mechaniki teorii ciepła, wynalazek spektroskopu, naukę o promieniowaniu, o cisnieniu światła i t. d. Porównaniem teorii filozoficznych i przyrodniczych o pojęciu nieskończoności kończy autor swoje cenne dzieło, dostępne dla wszystkich obeznanych nieco z nauką astronomji, zdolnych i spragnionych objąć pojęciem bezmiar wszechświata.

FREDERYK MASSON. Przed stu laty. Szkice o Napoleonie, z przedmowa prof. Askzenaga. Przełożyła E. Leszczyńska. (Nakład L. Piszcera, Warszawa E. Wende i S-ka).

Złotr składowo o Napoleonie, rozrzuconych na bismach w przeciągu trzydziestu lat zebrał autor w jedną całość pod powyższym tytułem. Szczęry, entuzjastyczny wielbiciel Napoleona żyłca całe, działalność naukową poświęca bibliograficznemu pracy nad ułmowaną postacią i jej otoczeniem. Nie historie polityki i wojen Napoleońskich daje autor w kilkunastu tomach studjów Napoleońskich, lecz osobę Napoleona, rodzinę, współpracowników. Przedstawia nadludzki geniusz Napoleona i czynny pospolitego śmiertelnika, maluje go wśród bliskich, wniernych przyjaciół i osypanych łaską zdradców, w zwycięstwach i przegranych, w użeciach religijnych, w stosunku do kobiet i t. d.

Dzela Massona, przez długie lata nie zdobyły we Francji należytego uznania i sprawiła ocena znalazły w ostatnich czasach. Od 1903 roku jest autor członkiem Akademji francuskiej.

Napotykanie w poszukiwaniach sprawy i postaci polskie traktuje Masson bezstronnie i z sympatją.

MARJA RODZIEWICZOWA. Dewajjis. Wydanie jubileuszowe, popularne z portretem i życiorysem autorki. Wydawnictwo Towarzystwa zjednoczonych ziemianek. (Nakład Gebethera i Wolffa.) Cena kop. 30.

Szczegóły w tekście.

Rozstrzygnięto konkurs na gmach teatru miejskiego w Wilnie (wiad. bież).

P. Lubinow mianowany został dyrektorem dep. rolnictwa i urzędzeń rolnych (inf. i pogl.).

Zapadł wyrok w sprawie Boicera-Osmotowskich i innych (z Mińsk). W Kijowie dokonano rewizji i aresztowań (z Rosji).

Kursuje pogłoska o objęciu przez hr. Wittego ministerjum spraw zagranicznych (tel. z Petersburga).

Leo Belmont skazany został na rok twierdzy (z Królestwa).

Duma zakończyła obrady nad budżetem ministerjum spraw wewnętrznych (Parlament).

Rada Państwa zakończyła ogólne obrady nad projektem nauczania początkowego. Posiedzenia odroczone do 2 (15) kwietnia (Parlament).

Zażegnane zostało węgierskie przesilenie ministerjalne (telegr.).

Górnicy angielscy powrócą do pracy zaraz po świętach Wielkanocnych (Strejk).

W Oporo monarchiści wywołali zaburzenia i wrzenie w wojsku (wiad. pol.).

Najważniejsze wiadomości.

NA WPISY.

Luho już kilkakrotnie zwracaliśmy się do ofiarności publicznej, nawołując do składek na wpisy dla niezamożnej młodzieży, ze względu jednak na nie wystarczającą jeszcze uzbieraną kwotę, ponawiamy gorąco naszą prośbę. Ofiary można składać w administracji „Kurjera Litewskiego”.

OFIARY

Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Zamiast wliczona na tablicę pamiątkową pamięci J. Montwilla na kolonje letnie: komitet i członkowie Lutni wileńskiej 30 rb. 50 kop.

Notowania Wileńsk. Banku Ziemskiego.

4% listy zast. Wil. Ban. Ziem.	91
Akce Wil. Banku Ziemsk.	575.50

TELEGRAMY

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

WARSZAWA.

17 (30) marca. Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Dumy Państwowej. Przewodniczył Rodzianko. W dalszym ciągu trwają obrady nad budżetem ministr. spraw wewnętrznych.

Wczoraj w Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Państwa. Przewodniczył Akimow. W dalszym ciągu trwają obrady nad projektem nauczania początkowego.

Strejk górników.

Na konferencji dyrektorów różnych towarzystw kolejowych w Londynie, uchwalono wstrzymanie zupełnie wszystkich pociągów towarowych od przyszłej środy i dowieżenie jedynie najniezbędniejszych pociągów żywności. Straty, jakie koleje angielskie poniosły od wybuchu strejku, obliczają na 20 milionów rubli.

Jest już rzeczą pewną, iż górnicy angielscy powrócą do pracy we wtorek po świętach Wielkanocnych; większość górników zdecydowana jest na zakończenie strejku nawet bez oglądania się na rezultat zarządzzonego głosowania.

(Domieszczenia telegraficzne).

(T. A. P.)

London. Wszędzie daje się zauważyć powrót do pracy, nawet w południowej Walji i Szkocji.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego”.

(Telegramy Ag. Petersburskiej).

Z dnia 17 (30) marca.

PODRÓŻ NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA.

Sewastopol. (Urzędownie). Najjaśniejszy Pan i Najjaśniejsza Pani z

SZCZUR

I myszy lepi szybko i pewnie pasta przygotowana w aptece

A. Zaleskiego

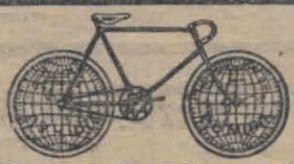
w m. Rawie, — gubernja Piotrkowska

Cena funta i rb. 20 kop., a przesyłka i rb. 45 k. Próbną małe pudełko są do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 13393

A JEDNAK ZAWSZE SĄ NAJLEPSZE!

Wódka wołyńska, migdały, rodzynki, orzechy oczyszczone, różne cykaty, wszelkie wina, wódki, rumy, koniaki, likiery i miody staropolskie, kupione na święta u **A. JANUSZEWICZA**, ul. Wielka, róg Ś-to Michalskiego zaułka.

Rower

„Rojal-Blok” „Blok-Pionier”

Maszyny do pisania „REMINGTON”

Używane maszyny do pisania wszystkich systemów od 30 rb.—Najdogodniejszy sposób wypłaty.

Mechaniczna pracownia do reparacji.

Magazyn Uniwersalny **L. ZAŁKINDA**, Wilno, ul. Wielka 73.

„TYGODNIK ROLNICZY”

Pismo, poświęcone sprawom rolniczym Litwy i Białej Rusi.

Treść № 11:

Wielka słońca o melioracji łąk na torfie.—Zdzisław Chmielewski. Kilka wiosennych uwag.—T. Majewski. O potrzebie kontrolowania procentowości nawozów sztucznych.—Bronisław Janowski. Zagospodarowanie łąk i pastwisk w Mirze (Mińszczyzna) i Chinoczy (Polesie).—Rajgras. Doświadczenia w uprawie ziemniaków. Drenowanie torfowisk żurawinami z desek.—Z. Torj i praktyki rolnicze: Nawóz katalityczny. Sposób użycia soli potasowych. Sekodity. Wpływ paszy z torfowisk. Wpływ żywienia na zawartość tłuszczu w mleku. Co wpływa na uszkodzenie oziminy?—Z. Towarzystwo i instytucji rolniczych: O kursa rolnicze kowieńskie. Pytania i odpowiedzi. Informacje handlowe. Ogłoszenia.

Przenumerata wynosi: Rocznie rb. 4 k. 50, półrocznie rb. 2 kop. 25, kwartalnie rb. 1 kop. 15.

Przenumeratę przyjmuje administracja „Kurjera Litewskiego”
Płac Katedralny № 4.

Fabryka gorsetów i bandaży

„JEANETTE”

Ś-to Jerska № 22. Firma nagrodzona medalem złotym za dobre fasony i gustowne wykonania. Ostatnie nowości paryskich gorsetów i trykotaży. Przejście figur niekkształtnych. Otrzymano modele paryskie, brukselskie i wiedeńskie.

Ceny dostępne.

Kupię duży majątek

z rezydencją, z dobrym lasem, żyzną ziemią, w ładnej miejscowości. Bez pośredników. Gotówka do 400,000 rb.

Wilno, poste-restante, okazie-
lowi pięciorublowi № 392869.
21149

Wiele kobiet

cierpi na obstrukcję,
a każda kobieta, cierpiąca na obstrukcję, źle
wygląda.

SKAWULIN

najłagodniejszy środek przeczyszczający, w pigułkach bez smaku,

usuwa obstrukcję,
przywraca świeżą cerę,
czysty oddech i blask oczu.

We wszystkich aptekach: pudełko 1 rb., 2/2 pudełko 65 kop.

Skład gromny: **B. Segal**, Wilno. 12501

BIURO BUDOWLANE

„ARCHITEKT”

WILNO,
ul. Arzamaska 4.
Telefon № 1129.

Inżynierowie-Architekci: **W. Michniewicz, A. Parczewski**
Godziny przyjęć: 10—11 r. i 5—7 po południu. 7341

Projekty. — Kosztorysy. — Dozór robót.

Przedsiębiorstwa budowl. na dogodn. warunk.

Budowy: kościołów, domów dochodowych, wili podmiejskich, domów mieszkalnych miejskich, budowli fabrycznych, zabudowań gospodarczych i przerobki.

Przedstawicielstwa: 1) ogrzewaczy patentowanych do pieców „Wulkan”. 2) lamp i latarni naftowo-olejowych firmy „Swiatlo” w Moskwie i inne.

Adres telegraf: **Wilno—Architekt”.**

WYPRZEDAŻ.

Z powodu śmierci właścicielki składu wina

pod firmą **L. M. FEJGELSON**

WILNO, Ostrobramska № 3, telef. 125.

ISTN. OD 1873 ROKU

Opiekunowie urządzają wyprzedaż towarów następujących: starki, wytrzymanych win osobliwych gatunków, konjaki francuskie, oryginalne, cygara hawajska.

Z wielkiem ustępstwem.

CENTRALNY SKŁAD MEBLI

T-wa M. GESLA i M. ANCELEWICZ,

ul. Niemiecka 15. Telefon 10-96.

Otrzymał wybór mebli stylowych, łóżek angielskich, materałów, krzesel wiedeńskich, wózków dziecińczych itp.

Ceny umiarkowane. 18577

A. NOSSOWICZ,

KRAWIEC,

Wilno, ul. Wielka № 14, naprzeciwko Skopówki.

Nowości sezonowe.

SKLEP Spółki Owocarskiej,

Wilno, Pozawańska 28.

POLECA naturalne przetwory owocowe własnego wyrobu: marmelady, pasty, konfitury, sok, powidła i sery owocowe. 17379

Sprzedż detaliczna i hurtowa. — Ceny niskie.

Jabłka krajowe, kompot, miód-łpłec, bakalie. — Obstalunki z prowincji wysyłają się niezwłocznie za zaliczeniem.

SKŁAD WILEŃSKI

Donieckiego Towarzystwa Huty szklanej

ul. Zawalna 24, róg Trockiej,

POLECA **SZYBY DO OKIEN.** 10317

SKŁAD WIN

F. ZAKRZEWSKIEGO Trocka 3

już przeniesiony został pod № 3 przy tejże ulicy, obok cukierni Miśkiewicza.

Poleca w wielkim wyborze na święta:

wina rosyjskie i zagraniczne, likiery, konjaki, miód 1-go gatunku, mąkę, rodzinki, migdały i towary kolonialne po cenach umiarkowanych.

Wędliny wiejskie, szynki i kiełbasy. 30292

MAGAZYN TOWARZYSTWA

handlu aptecznego i perfumeryjnymi towarami

„I. B. SEGAL”

Pierwszy: Trocka d. ul. № 7, telef. № 89.

Drugi: Wielka ul. d. № 23, telef. № 642.

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA WIELKANOCNE

POLECAJĄ:

Wielki wybór: zupełnie nieszkodliwych farb do jaj.

Różn. dodatków stołów i kuchennych: opłatków do ciast, szafranu, wanilii, cynamonu, pieprzu, żelatyny, goździków, kordamonu, kwiatu muskietalów. I o-rzechów.

Zgęszczone żele owocowe rozmaitych zapachów.

Oliwę stołową „EXTR. VIERGE”.

Oliwę zywoc., benzynę, spirytus drzewny, masę do podług, wszelkie środki do czyszczenia sprzętów domowych.

ROZMAITE MYDŁA i środki do prania bielizny.

Kolejny wybór najmodniejszych perfum najwzajemnej perfumeryj.

Praktycz. i dostępne podarki w dużym wyborze:

Piękne pudełka z niespodziankami, przybory toaletowe, przyrządy niezbędne do pielęgnowania rąk i paznokci i t. p.

Perfumy w jaskrawych flakonach i mydła formy Jajka.

Najnowsze środki do wzmacniania i farbowania włosów najlepszych fabryk.

Naturalne wody mineralne butelkowane bieżącego 1912 roku **EMS. OBERSALCBRUNNEN**

Ceny w obydwoch magazynach jednakowe i bardzo umiarkowane.

Obstalunki zamiejskie wysyłają się tego samego dnia, podług wskazania, pocztą lub koleją. 21555

Uniwersalny Magazyn H. DYNCESA, Wielka, 38.

Na sezon wiosenny poleca się: **OBUWIE** eleganckie i trwałe.

The Vera Schoe Boston
Herman u Hirsch Wiedeń
Brüder Lissiansky Wiedeń
Herr Akcyjne T-wo Frankfort
S. Strupczewski Warszawa
P. Nowicki Warszawa

i dużo innego obuwia mechanicznego wyrobu tak Petersburskich jak i Warszawskich fabryk.

Kapelusze:

P. S. Habig Wiedeń
Wilhelm Ploss Wiedeń
Sakson Londyn
Scott & C° Londyn
Gray & C° Londyn
Eagle & C° New York

Bielizna, krawaty, rękawiczki, laski, pledy etc., etc.

Wszystkie przedmioty są w kolosalnym wyborze i po cenach najniższych, o czym proszę się przekonać.

MŁYNY, TURBINY, TARTAKI

SPECJALNIE **KAROL KLEIN,**

WILNO, czasowo Siergiejewska № 6 m. 1, od 23 kwietnia

Zawalna № 22.

REPREZENTACJA ZAKŁADÓW:

Łęgiewski, Hartwig i S-ka w Warszawie.

Fabryka budowy maszyn młynskich. 20710

Pozostały w niewielkiej ilości egzemplarzy

„Spis fabryk i zakładów przemysłowych w Rosji”

wydawn. Domu Handlowego L. i E. Metzl i S-ka,

redagów. przez „Wiestnik Finansowy”,

wysła się za 12 rubli.

Zgłaszający się do głównego składu wydawnictwa D.H. L. i E. Metzl i S-ka w Petersburgu, Morska 11,

korzystają z znacznego rabatu i nie opłacają kosztów przesyłki.

Nauczyc. i osoby in. inteligentnych profesji

POLECA

Biuro KOCHANOWSKIEJ,

Trocka 22, telefon 1234.

Zachwycające podarunki świąteczne.

Ulubione znane **PERFUMY**

Paryskiej Fabryki

JONES

Le Regent de France

Delikatny czarnały zapach.

Ostatnia Nowość Paryża

PERFUMY

VENI-VICI

w rozkożnym, oryginalnym opakowaniu.

Jones, Paryż.

Do nabycia w lepszych firmach w Wilnie. 19353

PRECZ Z REKAMI!

„JUROKSIL”

bez chloru,

bez sody,

SAM PIERZE

bieliznę bez mydła.

Po godzinnej gotowaniu otrzymuje się bieliznę

PRZEDZIWIWEJ BIAŁOŚCI.

Paczka 20 kop.

Sprzedż w aptekach, aptecz., kolon., spożywczych, magaz. Sprzedż hurtowa d a kraj u P.Gin.-Zachod. D/H. H. M. Kahani i B. Herbar w Homlu. 940

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

SÓL LECZNICZA

ARTISAL

Emis. Najlepszy środek leczniczy przy katarach płuc i przewodów oddechowych (przebiegnięcia i influenza) Sprzedż w aptekach i pierwszorzędn. skład. aptecz. Uprasza się o zwracanie uwagi przy kupnie na markę „Artisal”. 18187

500,000 rb. do ulokowania na nieruchomości gub. Wileńskiej

Oddział Wileński Tow. Akc.

„DZIAŁACZ”

WILNO, Wileńska 15, tel. 1211.

21618

Najsolidniejsze pośrednictwo.

Kupno, sprzedaż majątków, domów, lasów, Dzierżawy, Lokaty kapitałowe.

ODDZIAŁ WILEŃSKI TOW. AKC.

„DZIAŁACZ”

WILNO, 21622

Wileńska 15, telef. 1211.

TORF

na opał do sprzedania. Od st. Porąbki 2 1/2 wiorsty. Informacje: Zarządca 74 40 m. 1.

20627

FRANCUZKA

ELIZE SIGNORINI

była krojemni d.h. Br. Alszwag otworzyła samodzielnie

Salon GORSETÓW

Świętojańska 24 m. 1, 1 piętro

Otrzymano najnowsze

Paryskie fasony i materje.

Szyje specjaln. gorsetów z tryko bez fiszbinów.

Gustowne wykonanie.

21625 Ceny umiarkowane

LEONIE BILISZKIANIA do wynajęcia i kwiatów w pow. Nowogrodzki, gub. Miński, 3 wiorsty od st. dr. M. B. Zamiraj, tamże **DZIECZA WAWA** 600000, 4 wiołki, Władysław: Miński gub. ul. Bogodielna № 42, u W-jej Zacharskiej. 21627

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

Przedstawicielstwo: **P. G. Herbar**

NA SEZON WIOSENNY!!!

1,500 PAR OBUWIA

oryg. Amerykańskiego

„The New-York Shoe”.

PIĘKNE **PALTA** ANGIELSKIE

WIOSENNE,

KAPELUSZE OSTATNIE FASONY

od rb. 4.⁵⁰

KOSZULE kolorowe, nowe desenie

od rb. 2.⁵⁰

OTRZYMAŁ i POLECA

J. WOKULSKI,

ul. Wielka 29. 10519

Księgarnia **JÓZEFA ZAWADZKIEGO** w Wilnie poleca:

ZAWADZKA W. Kucharka Litewska, zawierająca przepisy gruntowne, własnym doświadczeniem sprawdzone, sporządzenia smacznych, wykwintnych, tanich i prostych rozmaitych rodzajów potraw, mięsnych, jak i pastuch, oraz

